

LIDOVÁ DEMOKRACIE

Roč. I. Č. 173. — II. vydání — Cena 1 Kčs

Orgán československé strany lidové

Praha, čtvrtek 6. prosince 1945

Důsledky finančních opatření

Miroslav Svestka

Účelem nynější měnové úpravy a ostatních ohlášených hospodářských opatření je odstranění zjevné inflace, který známe pod pojmem inflace. Po ní zbyly nám obrovské číselné peněžní oběhy a velmi neúčinné poměry státního hospodářství, což prakticky znamená nic jiného než zchudnutí každého z nás, neboť státní hospodářství týká se všech.

Aktuálně jde o nápravu, a bezprostředně se jedná o to: 1. Snížit inflační oběhy na hospodářsky únosnou míru; 2. uvést do pořádku porušené státní finance, a 3. vyrovnat cenovou a mzdovou hladinu na její skutečnou výši, odpovídající hospodářskému skutečným našim a mezinárodním.

Stažení oběhů se děje jednak opatřeními měnové úpravy, a dále zahájené a dalšími, které budou následovat. Při tom mají být zachyceny téměř veškeré součastky majetkové.

Ozdravení státních financí má se státi uhrazením neb alespoň podstatným snížením státního dluhu (zhruba 300 miliard) na podkladě zdanění staženého oběhu a jiných majetkových součástí.

Vyrovnání cenové a mzdové hladiny je další etapou k ozdravení hospodářství, které umělými zásahy bylo udržováno na předválečné úrovni. Jedním ze znaků tohoto opatření jest, že bude vyjádřeno naše zchudnutí v poměru k době předválečné, a zdůrazněna nutnost práce, podnikání a hospodářské tvorby vůbec. Prvním opatřením v tomto směru bylo stanovení nových úředních kursů cizích valut v dorozumění s USA, kursy byly zvednuty zhruba o 40–100% s přihlédnutím k poměru jednotlivých valut mezi sebou. Druhým opatřením bude zvednutí cenové hladiny mnohých výrobků v poměru ke skutečným výrobním nákladům, které namnoze dnešními cenami nebyly kryty. Třetím opatřením bude důsledek obou prvých, t. j. zvýšení mezd.

Souborem těchto opatření má být naše hospodářství postaveno na reálný podklad hospodářských skutečností, napojeno na zdravém podkladě na hospodářství světové, a usnadněna výměna našeho zboží za zboží zahraniční.

Bude nás zajímat nová mzdová úroveň, odvětví, kterým budou povoleny vyšší ceny jejich výrobků, a posléze odvětví, která budou na ceně zvýšení cen v důsledku vyšších kursů cizích valut. Při otázce, o kolik se zvýší obecná cenová hladina, je možno vzhlédnout ke zprávě oficiálních informací soudit, že dolní hranice zvýšení bude odrazem zvýšení kursů cizích valut, t. j. 40–100%, a horní hranice bude něco přes trojnásobek předválečných cen z roku 1938, při čemž dojde u některých cen (na př. u železnic) k různým přesunům.

Prosíká se, že zvednutí mzdové úrovně nebude tak velké, aby vyrovnalo obecné cenové zvýšení. Tim má být dán výraz našemu zchudnutí, znamená to nepopulární krok částečného snížení životní úrovně, t. j. obětí, které občanstvo má přivést za účelem ozdravení našeho celkového hospodářského stavu. Zvýšením kursů zahraničních valut, mezd a cen, t. j. posunutím soustavy našich hospodářských čísel zhruba na trojnásobek cen předválečných, jak prohlásil pan ministerský předseda, je nasnadě, že bude odhodnocena i naše peněžní jednotka, a to pravděpodobně stejnou měrou jak dochází ke zvýšení cen, tudíž zhruba na třetinu své předválečné, a z části dosavad umělé udržované hodnoty. Můžeme s tím být spokojeni, neboť po první světové válce koruna byla znehodnocena zhruba na desetinu své předválečné hodnoty. Tim se dostane Kčs nového odhodnocení a stability. Těmito operacemi budou ovšem znehodnoceny i pohledávky vyjádřené v penězích starých či nových a zejména bude snížena i skutečná hodnota státního dluhu a tudíž v podstatě i dluh sám.

Očekává-li se, že výnosem různých dávek spojených s měnovou úpravou se má uhradit polovina státního dluhu, který obnáší zhruba 300 miliard, je možným důsledkem, že odhodnocením koruny skutečná hodnota druhé poloviny státního dluhu, vyjádřeno v předválečné hodnotě, klesne asi na 50 miliard, a přiblíží se tak výši státního dluhu z roku 1938, který obnášel 40 miliard.

To vše je radikální krou o více méně bolestným řezem dávající výraz našemu zchudnutí. Zároveň ale následuje nic jiného, než hospodářské správné a vhodné ozdravení naší soustavy měnové i státních financí, a upravení podstaty našeho hospodářství, kterému se tu dostává solidnější, měnovou a dluhovou inflaci tolik neobtěžované základny. Je nutno nesmlouvavě vyjádřit, že dochází jen k výrazu toho, v čem vlastně již dávno jsme. Ale přesto veškeré operace budou vyžadovat obětí všeho občanstva, ale není pochyby, že občanstvo učiní tak ke svému prospěchu, pročť nemí být zhráno.

Byť občanství národa bylo naprosto srozumitelné, že k více méně bolestnému řezu hospodářského ozdravení dojít musí, přece je každému jasno, že opatření tato ve svém souhrnu představují podstatné oběti každého, a proto jest třeba klásti důraz na obecný požadavek, aby vyžádané a vynaložené oběti dokonalé splnily svůj účel.

A tu jsme u důležitějšího bodu: u hospodářství státu. Není pochyby, že do neutěšených poměrů dnešních jsme se dostali inflačním válečným hospodářstvím německého státu, a ptáme se, jak hospodářství a hodlá hospodářství nás stát. O našem státním hospodářství, o příjmech a výdajích toho dosud víme málo. Před krátkou dobou pan ministr financí pouze prohlásil, že státní hospodářství je pasivní částkou 2 miliard měsíčně. Tento schodek představuje roční miliard 24 miliard, obrovskou to částku pro naše poměry, uvážíme-li,

(Pokračování na straně druhé.)

Proces v Norimberku

Osudná schůzka Háchy s Hitlerem v Berlíně

Göring hrozil bombardováním Prahy, jestliže by Hácha odmítl podepsat dohodu Americký žalobce Alderman: Okupace CSR nejmizernějším činem v historii lidstva

U. P. - Norimberk, 5. prosince.

Dnes po zahájení přelíčení s válečnými zločinci v Norimberku udeje předseda spojeneckého vojenského tribunálu slovo opět americkému žalobci Sidney Aldermanovi, který pokračuje v přednesu průkazního materiálu, týkajícího se nacistického úkladu a příprav útoku na Československo.

Alderman předkládá soudu německé, britské a francouzské úřední dokumenty, které vrhají jasné světlo na nacistický tlak na Slovensko. Na Slovensko pronikaly jednotky esesáků a německé armády, ac Hitler tvrdil, že je pod nacistickou ochranou.

Americký žalobce předčítá zápisky o schůzce Hitlera, Ribbentropa a Keitelů v budově říšského kancléřství, na níž se jednalo o zprávu slovenského dr. Tiso, že byly pozorovány pohyby maďarských vojsk na slovenských hranicích. Hitler tehdy Tisovi řekl: »Jestliže Slovensko se bude rozmyšlet nebo nebude chtít rozvázt své spojení s Prahou, bude ponecháno svému osudu.« Tiso Hitlerovi poděkoval a dal mu ujistění, že se bude moci na Slovensko spojit.

Pak pokračuje Alderman ve čtení zápisků o setkání Hitlera, Göringa a Keitelů s Emilem Háchou ze 14. března 1939. Hitler tehdy Háchovi prohlásil, že příštího dne v 6 hodin ráno vtrhnou německé oddíly do Československa. Hitler prohlásil, že má celou divisi proti každému československému praporu vojska. Zdůraznil, že jsou jen dvě možnosti: Buď si německé oddíly cestu do Československa probojují, a to si vyžádá velké krvavé prolití, anebo je možnost se tomu vyhnout.

Alderman čte dále část zápisků o »potupné

schůzce« s Háchou a čte doslovně: »Führer prohlásil, že jeho rozhodnutí je neodvolatelné a je dobře známo, co fuhrerovo rozhodnutí znamená. Hácha a Chvalkovský, který ho doprovázel, potom se vzdali, aby uvažovali o ultimatu.«

Potom předkládá Alderman soudu britskou Modrou knihu a předčítá zprávu tehdejšího britského velvyslance v Berlíně, Hendersona, tehdejšímu ministru Halifaxovi. Henderson oznamuje, že Göring v rozhovoru s ním přiznal, že hrozil bombardováním Prahy, jestliže Hácha by chtěl odmítnout podepsat dohodu.

Dále předkládá žlutou knihu a její zprávu od francouzského velvyslance v Berlíně, Coulondra, tehdejšímu francouzskému ministru zahraničí Bonnetovi o této dramatické schůzce v budově říšského kancléřství, při níž se Hácha setkal s Hitlerem. Coulondre ve své zprávě vykládá, jak se Hácha zhroutil a omdlel, když vyslechl hrozby Hitlera a Göringa. Osobní lékař Göringův, který z opatrnosti čekal již připraven v sousední místnosti, musel dát Háchovi injekci.

Při konferenci s Mussolinim a Cílanem 19. dubna 1939 Göring mluvil o úmyslech a plánech Německa po tom, až stráví Československo.

Tim skončil americký žalobce Alderman průkazní materiál žaloby proti hlavním válečným zločincům, pokud se týká příprav útočné války proti Československu.

V závěru dopoledního přelíčení dokázal pak Alderman, jak bedlivě a pečlivě se nacisté připravili k absorpci Československa. Okupaci republiky vykládá jako »nejmizernější čin« v historii lidstva.

Důležité rozhodnutí vlády

Nedostatek uhlí ohrožuje práci podniků

Opatření pro případ, že by nezaměstnanost nabyla větších rozměrů

V 11. schůzi vlády, konané dne 4. prosince 1945, podal státní tajemník dr. V. Clementis podrobnou zprávu o dosavadním jednání s maďarským ministrem zahraničních věcí, týkajícím se výměny obyvatelstva a předsízení dalších Maďarů ze Slovenska do maďarské vlády. Vláda tuto zprávu na vědomost a stanovila směrnice pro poradu komise ministrů o této věci a pro další postup při jednání státního tajemníka.

Z podnětu předsedy vlády Zdeňka Fierlingra se vláda zabývala znovu mimořádnými obtížemi, vznikajícími průmyslu tím, že není dostatečně zásoben uhlím. Mnoho podniků nemohlo se jako obvykle už během roku zásobit uhlím a je odkázáno jenom na běžné příděly uhlí, které jsou nedostatečné. Některým podnikům hrozí tedy nebezpečí, že budou muset zastavit výrobu na delší dobu.

Ministr dr. Šoltés poukázal ve svém referátu na to, že na podobné případy pamatuje vyhláška ministra ochrany práce a sociální péče ze dne 9. listopadu 1945 o úpravě některých pracovních otázek, nemělo být v závodních komitétách a mimořádných příčin. Ide především o to, jak alespoň z části využít volných pracovních sil a jak zabezpečit zaměstnancům nárok na pravidelný pracovní výdělek. Vláda uložila ministrům, aby spolu s příslušnými činiteli Hospodářské rady vypracoval co nejdříve návrh dalších pracovních opatření pro případ, že by v zimních měsících nezaměstnanost nabyla v důsledku nedostatečného zásobování uhlím značnějších rozměrů. Vláda projedná potě tento návrh a hodlá informovat veřejnost o svých usneseních zvláštní podrobnou zprávou.

Rekonstrukce Francie je v plném proudu

Zpravodajství lidové demokracie

Francouz, jenž první zdvihl prapor odboje proti okupantům, generál de Gaulle, vytváří svému lidu hned po osvobození jediný cíl: »Velký úkol, povinný úkol, národní úkol, se nazývá Rekonstrukce.« A tuto povinnost k vlasti nepřestává zdůrazňovat ani nyní po patnácti měsících samostatnosti. Dne 11. listopadu, kdy před vítězným obloukem generál de Gaulle vzdával počtu patnácti mrtvým z velké armády osvoboditelů, volal znovu všechny síly Francie na pomoc zraněné zemi, a rovněž dne 23. listopadu, kdy představil konstituční novou vládu národní jednoty, skončil svůj historický projev, stejně velkým jako prostým a lidským slovy, že »vlast potřebuje podpory všech svých dětí«.

Mnozí přední činitelé československého státu i politikové francouzští prohlásili v poslední době, že Československo a Francie mají hodné osudové společenství. Byl to především náš ministr pošt Msgr Fr. Hála, jenž v onom svém prvním nepomenutelném projevu v Praze z letošního května

vše formuloval toto společenství, a stejně hovořil i představitel francouzských komunistů Jacques Duclos na nedávné oslavě československého národního svátku v Paříži.

Ve Francii byla zřízena především — stalo se tak dne 21. října 1944 — Commission du coût de l'occupation (komise »nákladů okupace«), složená z národohospodářů, odborníků finančních a právníků, jež se pokusila stanovit nejen pokud možno přesnou hodnotu útrat okupace, ale také především bilanci prostředků Francie ke dni osvobození. A ukázalo se, že Francie ztratila loupeží, různými destrukcemi a jinými škodami celkem majetek v ceně 1.439 miliard franků v hodnotě z roku 1939, což se rovná 4.893 miliardám franků hodnoty z r. 1945 (koeficient 3.4).

Vedle tohoto resumé škod nahraditelných, předložila komise také celkové číselné ztrát nenahraditelných, ztrát lidských: 200.000 mrtvých a 230.000 invalidů z války a 450.000 mrtvých a 355.000 invalidů z řad civilního obyvatelstva.

Samostatnou a jistě nejtragičtější skupinou v těchto úžasných cifrách obětí »civilisace« dvacátého století tvoří političtí vězni z mučení a koncentračních táborů. Francie jich nikdy nezapomene. Bylo to jednoho podvěčného tohoto léta před palácem Chaillot, v samém středu Paříže, přímo proti perspektivě pole Martova s Eiffelovou věží, kdy za desetitisícové účasti vztýčili deportovaní vysoký dřevěný kříž, jenž po strhujícím kázání kněze v trestaneckém šatě, byl posvěcen a přenesen do hlavního pařížského chrámu de Notre Dame. Tam jest docud vystaven vpravo od hlavního oltáře ozdoben vlajkou Francie a opatřen informativním nápisem: »Kříž, jenž bude umístěn ve středu koncentračního tábora Weimar-Buchenwald, aby zastupoval kříž 51.000 mrtvých tohoto tábora, Dory, Langensalz, Ellrichu a ostatních.«

Je nutno vzpomínouti konečně také ztrát francouzské kultury, umění a těch skvělých francouzských kněží, jichž bylo deportováno na 800. Do přítomných dnů je známo, že z francouzských spisovatelů se nevrátili Robert Desnos, Jacques Decour, Benjamin Crémieux, Jean Cayrol, Jacqueline Farge, Louis Martin-Chauffier, Camille Meunier, Péronne, Pierre Villeserfe mladší Roger Péronneau, umírající s Ježíšovým jménem na rtech, pýcha francouzských komunistů Gabriel Péri, jenž byl skvělým otcem srotačů ze španělské války, a největší z francouzských básníků surrealistů Max Jacob, dlehlíci v hluboké víře B-hu za korunu mučednické slávy.

Fr. Stuchlý, Paříž.

Franz von Papen se zhroutil...

P. - Norimberský proces, zejména nesmírný spísový a průvodní materiál, který obžaloba shromáždila, přináší denně na světlo tolik dramatických podrobností, že historikové, kteří budou jednou psát dějiny předválečného a válečného Německa, budou tímto namnoze sensačním materiálem přímo zavaleni. A mužové, kteří ustoupivše ze slávy zasedli na lavici obžalovaných, poskytnou tomu, kdo by se chtěl pokusit o zachycení jejich lidského a psychologického profilu, látky rovněž nadbytek. Podívejme se dnes na jednoho z nich!

Franz von Papen, generální ubytovatel Adolfa Hitlera... Nebyl Papena a jeho intrik, nebyl by se Hitler nikdy dostal k moci. Papen, přesvědčen, že Hitler jako kancléř co nejdříve ztroskotá, pomohl mu v lednu 1933 do sedla. Chtěl ho napálit, jako napálil tolik jiných, ale byl napálen posléze sám.

Když se tyto dny jednalo v Norimberku o úkladech proti Rakousku, vzal si prokurátor na paškál Papena. Označil ho jako diplomata, který ve Vídni sice chodil pravidelně do kostela, ale při tom tise a neúnavně kladl podpory vládě Schuschniggově. Roku 1937 napsal Hitlerovi: národní socialismus musí získat Rakousko, jinak zahyne... Když americký žalobce Alderman tato slova přečetl, Papen se na své židli zhroutil.

Narodil se r. 18.9. ve Werlu ve Westfálsku, byl poručíkem jezdeckého pluku, bohaté se oženil a r. 1913 odešel jako vojenský přidělenec do Washingtonu. Vypukla válka a von Papen zasáhl rozsáhlou spionážní činností. Měl však smůlu, poneváž byl brzy prozrazen. Důsledek bylo vypovězení ze Spojených států pro »nenaležitou činnost«. Na tom však nebylo dosti. Na zpáteční plovbě byl Papen ve Falmouthu podroben Angličany pronáde a nalezena u něho šeková knížka a v ní jména 126 tajných německých agentů, působících v Americe.

Pak šel Papen jako stýný důstojník do Turcie, kde po pádu Jerusálému musel uletět do tamního ro zhoucní Německa dal se na drahou pontickou. Byl posláncem čunu a stal na jeho pravém koně, aktivním kráde. Intrikoval proti Brüningovi a prosper k jeho pádu. Stal se u ně 1. června 1932 jeho nasupcením. Říkan mu »nádánci kancléř«, poneváž měl ve zvyku, většinu diplomatických záležitostí vyřizovat při smoci. Krosoua byla jeho rec na universitě v Marburgu dne 17. června. Byla to rada ostrých senů na adresu Hitlerovu, Göringovu a Gumbelovu, šichu, které v Německu i v zahraničí vzbudily pro svou přilichavost velikou sensaci. Tuto rec mu napsal osobní tajemník dr. Eugen Jung. Několik dní po te objevily se v Jungově bytě gestapáci. Jung rázem vedl, kolik unodilo. Rozadil, aoy si smel umyt ruce, což mu bylo dovoleno. Mel ještě tolik casu, aby napsal inkoustovou tužkou na stnu koupny svojo gestapo. Pak byl odveden a živého už ho nikdo nespasil.

Po Papenovi přišel Schieicher, po Schieiche-rovi Hitler. Papen mu do sedla hojné pomáhal. Doufal, že se Hitler v čele vlády brzy uaná. Dne 4. ledna 1933 zprostedkoval mu v Konné nad Rýnem schůzku v dome bankéře Schrodera. Co tam bylo všecko ujednáno, není prozatím známo, jisto je pouze to, že se Papen s Hitlerem smířil a že mu slíbil, že se u starého pana, t. j. u starého a v te době již senunho maršála Hindenburga za něho přijmí. Ten nemel Hitlera rád, nazval ho kdysi hloupým frajtrmem, jehož by neudal ani ministrem hasičů. Tak se Hitler dostal dne 30. ledna 1933 k moci. Papen se stal mistokancléřem a mel jaksi dávat na Hitlera pozor. Hitler se svého dozorce brzy zbavil. Při krvavé čistce dne 30. června 1934 unikl Papen smrti jen o vlásek. Brüning se zachránil tím, že asi mesic před tím utekl v přestrojení v pravodu holandských kněží za hranice.

Papen šel pak jako velvyslanec do Rakouska. To, co páchal tam, jak podrážel nohy Schuschniggovi, jak připravoval vpád nacismu do této země, která svým duchovním složením a svým způsobem života byla na hony nacismu vzdálena, zustane navždy nejtemnější stínem jeho pestrých životních osudů. Nejtemnější proto, že se tu jednalo o stát, který chtěl být křesťanský, a ponevadž Papen věděl, anebo věděl musel, jaký osud čeká na rakouský katolicismus v nacistickém Německu. Franz von Papen však tehdy skrupulil nechtěl. Rakousko posléze po zoufalém zápase v březnu 1938 podlehlo. Hitler vjel triumfálně do Vídně a Papen, který zde svou funkci skončil, odešel do Anikary. Tam se starý pletičár snažil, když vypukla druhá světová válka, hlavně o to, aby Turecko nevstoupilo, jak k tomu bylo smluvně vázáno, do války po boku spojenců. To se mu podařilo. Turecko váhalo tak dlouho, až propadlo pravý okamžik. Když pak posléze přerušilo s Německem diplomatické styky, sbalil Papen své knihy a šel. Vrátil se do Německa v hodinu tak říkajíc dvanáctou.

Konec byl neslavný. Byl Američany zajat a připočten k válečným zločincům. Je souzen za to, že válku soustavně a úmyslně připravoval, zejména za svou činnost v Rakousku

PAPEN VON FRANZ
316 350018

Francouzský min. předseda generál de Gaulle

Že by volební agitace?

»Svobodné slovo« 4. prosince 1945 napadlo výrok poslance čsl. strany lidové Kačírka o združstevňování mlýnů tvrzením, že bylo navrhováno združstevňování všech mlýnů. K tomu podotýkáme, že výrok poslance Kačírka se vztahoval na velkomlýny, které podléhají zestátnění podle dekretu prezidenta republiky o znárodnění některých podniků průmyslu potravinářského.

Stanovisko čsl. strany lidové, která není stranou socialistickou, je jasné. Strana zastává názor, že tam, kde užívání vlastnického práva nenarazí na obecné blaho, není důvod k jeho omezení nebo rušení. Naopak, je nutno je podporovat.

Dosud ani ve snu nenapadlo nikoho žádat zestátnění anebo združstevňování středních a malých mlýnů. Každý dobře ví, že je to mlynář sám se svojí ženou a rodinou, kteří obstarávají těžkou a namáhavou práci. Každý dovede také dobře ocenit službu, kterou tento stav prokázal našemu národu za okupace. A že spolu se zaměstnanci, má-li jaké, tvoří opravdovou jednu rodinu, není třeba zvlášť zdůrazňovat.

Proto mlynář a živnostensko-obchodnický stav vůbec dávno vědí, na čem jsou a dobře dovedou rozlišovat, kdo to s nimi myslí upřímně a poctivě.

Právo lidu, rakouské volby a strana lidová

»Právo lidu« zjistilo, proč podle nedělních schůzí, že česká strana lidová si ještě přihlíží pohyblivou rakouskou ohnisku, a vytýká bý. rakouské straně křesťansko-sociální její minulost, zejména Dollfusovo násilné potlačení povstání v roce 1934. »Právo lidu« pak píše, že »počátky koncu naší republiky jsou ve Vídni a v Madridu. Madrid zatím nechme stranou, ale pokud jde o Rakousko, je skutečně mnoho na tom, že neschopnost rakouské demokracie uhlít se urychlila Hitlerovu útočnost, a pád Rakouska uspořádal i pád republiky naší. Jenomže otázka zní jinak, než jak ji klade »Právo lidu«. Kdo to byl v Rakousku, kdo zničil parlamentní demokracii tím, že se nechtěl účastnit vlády a tím odpovědnosti za osud země? Byla to po léta soc. demokracie rakouská. Z počátku pro anšlus, vzorovala později všem radám a pozváním k účasti na vládě a hnala tak nepřiměřený vývoj Rakouska do náruči fašismu a nacismu. Rakouská sociální demokracie byla typicky opoziční stranou až do zničení rakouské demokracie a republiky. Poté se křivčila mezi III. a II. internacionálou, nemohla se nikdy odhodlat k odpovědnosti vládní, dokud byl čas. Je pravda, že svou notorickou opozičností učinila zbytečnou existenci komunistické strany (jakási internacionála 2. a půl), ale donucovala tím křesťansko-sociální stranu — mělo-li vůbec Rakousko nějakou vládu parlamentní mluvit — aby se spojila se stranami rakouské pravice. Na parlamentu a demokracii rakouské neměla sociální demokracie žádný zájem. Svědčí o tom i její nedemokratické metody jak při požáru Justičního paláce, tak při povstání do Dollfusse. Tím neříkáme způsob, jakým Dollfuss puč potlačil, tisk lidové strany hned to tenkrát otevřeně dával najevo. A at si jen »Právo lidu« osvěží v paměti žalostné scény z konce rakouského parlamentu, na jehož zdiscreditování měl rakouská sociální demokracie největší vinu.

Výsledek nedávných voleb v Rakousku může být překvapením, ba sensací jen pro ty, kdo nepamatují ani, co bylo před r. 1930, tím méně dříve. Ve čele jsou stále dvě tradiční rakouské strany, i a tou zajímavostí, že sílu sociální demokracie tvoří především a skoro jedině Vídeň sama. Ze strana lidová dosáhla absolutní většiny hlasů, je asi proto, že rakouský lid po tolika letech neklidu a boji, po šesti letech války a nyní okupaci, chce mít konečně klid, už žádnou revoluci, ale normální lidský život v práci, osobní bezpečnosti a pokoji. A domnívá se, že k tomu mu do pomůže rakouská strana lidová.

Provolání křesťanské lidové strany rakouské

Křesťanská lidová strana rakouská, která dosáhla v posledních volbách absolutní většiny, vydala prohlášení k národu, ve kterém ohlašuje svůj program. »Rakousko«, praví se v něm, »se vyslovilo pro řád, právo, vnitřní pokoj, pro politiku středu a národní obrody. Tyto volby jsou prvním projevem plnění Rakouska k nové Evropě. Jako lidová strana chceme sociální spravedlnost, bezpečnost a práci. Chceme v době co nejkratší vybudovat naše národní hospodářství. Nový parlament musí splnit tento úkol, který zlepší osud každého Rakouska.«

Čtyři osnovy sociálních zákonů schváleny

vs - Sociálně politický výbor projednal večera především vládní návrh zákona o zvyšení státních starobních podpor. Zprávu podal posl. Jungmann. Schválena byla změna ve smyslu zlepšení starobních podpor u dvou žadatelů, žijících ve společné domácnosti, je-li jeden z nich tak bezmocný, že potřebuje ošetřování a obsluhu jiné osoby (v tom případě přísluší žadateli starobní podpora 6000 Kčs oproti původně navrženým 3500 Kčs a jsou-li oba bezmocní, obdrží každý po 6000 Kčs).

Osnova zákona o přidavcích k důchodům z veřejnoprávního sociálního pojištění (referoval posl. Skaunec) byla schválena beze změny, stejně jako osnova zákona o jednorázových přidavcích, o níž referoval posl. Dvorin.

Posl. Cipro referoval o vládním návrhu zákona o rodinných přidavcích některých osob, pojištěných pro případ nemoci. Navrhl doplnění § 17: »Ministr ochrany práce a sociální péče může v prvních 3 měsících účinnosti tohoto zákona stanovit vyšší přidávky po 150 Kčs bez ohledu na omezení uvedené v § 3.«

Konečně výbor schválil na návrh posl. O. Hory vládní nařízení o hlášení pracovního poměru a jeho zrušení, na návrh posl. Ciglerova vládní nařízení o nepoužitelnosti některých předpisů o práci a nouzové službě a o placení dovolené pro zaměstnance v r. 1945 (ref. posl. Hrdinová-Spurná).

Výbor se sešel opět dnes o 10. hod. dopol. a projednal návrh zákona o úpravě rozšíření tříd ve veřejnoprávním sociálním pojištění.

Jsmo pány ve svém domě

Ministr Jan Masaryk na schůzce londýnských novinářů

U. P. - Londýn, 5. prosince.

Základnou československé zahraniční politiky zůstane i nadále snova o Sovetským svazem, řekl v úterý večer československý zahraniční ministr Jan Masaryk, který právě dlel v Londýně u příležitosti zasedání přípravní komise Spojených národů, při konferenci se zástupci tisku. Masaryk dodal, že Československo nevěří již ve federaci a bloky, a proto by československý pakt s Francií, buď-li obnověn, nebyl již obnovou na stejném základě, jako před touto válkou.

O vnitřní politice Československa Masaryk prohlásil: »Jsmo pány ve svém domě a jsme rozhodnutí jimi zůstat.«

O ruské ministru prohlásil, že vztahy k němu »bohužel, nejsou příliš dobré, ale udržel při návrhu na zahájení rozhovorů o nevyřešených problémech, dotýkajících se obou zemí. Československá odpověď vyjadřuje ochotu k zahájení rozhovorů o různých otázkách, včetně hospodářských

a průmyslových problému, avšak nikoli otázky Teresinska.

»Okud se týká Němců v Československu ministr Masaryk zdůraznil: »Skončili jsme s nimi a není již žádná možnost, abychom s nimi dále žili pod jednou střeou.«

Československý ministr zahraničí vyvrátil dále zprávy o nejakém anglo-americkém nátlaku v souvislosti se znárodněním a poprel zprávy o zastavení dodávek surovin pro československý průmysl umělých tuků ze strany anglo-amerických koncernů, jelikož takové dodávky jsou dosud kontrolovány a řízeny úřadem pro suroviny. Současně dodal, že kdyby se některé individuální firmy o podobný nátlak pokusily, je si jist tím, že britská vláda by se proti tomu postavila.

Masaryk dále naznačil, že co nejdrív pošle do Vatikánu československého chargé d'affaires a očekává, že bude také jmenován papežský nunciatus v Praze.

Němci vycvičili a vyzbrojili útočníky z Kuratoria

Na vládu a presidenta byl chystan atentát

Útočníci začeni v Turčanském Sv. Martině

Jr - Zemský odbor bezpečnosti II. podal večera dopoledne novinářům přehled o průběhu právě dokončeného vyšetřování přípravy atentátu na presidenta republiky dr. E. Beneše. Veřejnost poznává opět další typický případ jednoho z pruských Kuratoria, zákeřného Jana Svobody, jenž ve svém fanatickém zánětu pro nacismus nejen denuncoval své druhy gestapu, ale přímo organizoval politické rozpory v této organizaci, o nichž podával zprávy vladnímu radovi Schaschickemu, který jej seznámil s vyššími úředníky německé kriminální policie Pfletschem a Fuchsem. Pfletsch šel dokonce tak daleko ve své důvěře, kterou Svoboda nechal, že jej jmenoval zvláštním důvěrníkem jakéhosi gestapa v centru Kuratoria.

Počátkem dubna 1945 byla u poradce Kuratoria Krannicha vedena debata o politické situaci, v níž se konstatovalo, že Německo válku prohrálo. Tento rozmluvy byl přítomen i Svoboda, a Krannich tehdy prohlásil, že je nutno v zájmu Čech a Moravy, aby se odpoutaly od Slovenska.

Jedinou překážkou byl prezident dr. E. Beneš, který tehdy již dlel se členy čsl. vlády v Košicích. Bylo rozhodnuto spáchat na dr. Beneše atentát, a to na Slovensku, čímž měl být dokumentován negativní postoj Slováků k vyvoji události. Při tom se Krannich ptal, zda by mohl Svoboda tento atentát provést a po jeho kladné odpovědi, pověřil jej vybráním schopných lidí. Svoboda navázal spojení s jemu podobným Málkem, bývalým členem Vlaký.

V té době objevuje se též před Rusy zběhlý podporčik slovenské armády, který jako příslušník H. G. nabídl se dr. Teunerovi, že vstoupí do »Svatováclavské legie«. Vedoucí Kuratoria dr. Teuner však jeho vstup odmítl, neboť měl strach ze spojení se Slováků, ale poslal jej ke Krannichovi, jenž zradný podporčik vyčlil, že na Slovensku organizoval ilegální skupiny proti židům. S tím vstoupili do spojení další dva Slováci, takže celá skupina po přibraní ještě jednoho Čecha čítala 6 osob. Krannich všechny zvlášť vy-

brané poslal k oberstföhrerovi SD Hamurovi, s nímž byla otázkou provedení atentátu na presidenta republiky blíže projednána.

Mezitím vyl v Praze 21. dubna t. r. na Střeleckém ostrově uspořádan kurs o použití zvlášť plastických výbušnin a provedení praktické zkoušky v házení pum.

Ko vybavení prázsky s hlavičkou dienststelle SD-rag, po jejich předložení mohli útočníci začít, aby jim zpravodajští důstojníci německé armády stáli k dispozici, ojeví 28. dubna do Prahy, kde se hlasu u dr. Lehmana. Lehman pro 5 účastníků vystavil falešné průkazy. Svoboda podobný průkaz vlastnil již delší dobu a dojednal s nimi přechod přes hranice. Celá skupina mimo asi 25 kg výbušnin, byla zásobena jablem, kuretem a línovými. Mezitím však vznikly určité překážky, takže přechod přes hranice se nemohl okamžitě uskutečnit. Proto Svoboda se svojí skupinou se nechal dovézt do Val. Mezirící a odtud odjel vlakem do Veselí, kde se dovedl, bylo to 1. května 1945, o Hitlerově smrti a pádu Berlína. Doslil k závěru, že situace je velmi nepříhodná, neboť čsl. armáda stojí na hranicích. Tri Slováci prohlásili, že za těchto okolností na Slovensko nepojdou a odjeli zpět do Prahy. Zbývající Češi chtěli však atentát provést i po rozdělení tras-kavin snažili se přejít na Slovensko. Podarilo se jim to teprve, když se vydávali za Čechy, kteří se jdou hlásit do armády. Cestou se dověděl, že prezident přijede do Ziliny s celou vládou. V tomto městě chtěl také svůj podíl dílo dokončit. Nezdálo se jim, neboť prezident mezitím přel hranice moravsko-slovenské a všichni tři atentátníci byli v Turč. Sv. Martině zatčeni.

Vyšetřující úředníci ZOB II. v závěru konference nechal předvéstí vedoucího této akce Svobodu, který ve svých 24 letech je typem amorálního individua. Výslednicí jeho života byla služba nacismu, v jehož věštní funkci věřil. Ke svým zločinům chtěl připojit zločin nejvyšší — zavraždit hlavu státu.

S armádou stát stojí a padá

vs - Branný výbor uvítal večera srdečně ministra národní obrany armád. generála L. Svobodu. Předseda výboru posl. dr. V. Erban ve svém úvodním projevu zdůraznil, že armáda je prováděním činitelem ústrojí státu, nejlépejším vnitřním úřadem a strážcem jeho svobody a nezávislosti — a připomněl slova, která gen. Svoboda prohlásil při jedné slavnostní příležitosti v moskevském Kremlu v březnu tohoto roku v přítomnosti presidenta republiky dr. E. Beneše a maršála Stalina: »S armádou stát stojí a padá.« Tato dávna hluboká pravda přejde do vědomí všeho českého a slovenského lidu. Posl. dr. Erban zrekapituloval válečné dějiny, do nichž se naše branná moc zapasla skvěle, vzpomněl velikých činů našich letců na Západě, naší jednotky na africké půdě, obrněné brigády u Dungerku a především armády Svobody na frontě rusko-německé. Dodal: »Nespornou výhodou naší nové branné moci je, že je budována v ovzduší jistoty, neboť vedle upřímného a těsného spojení s armádou americkou, britskou a francouzskou se opírá o bratrský, věčný svazek s armádou Sovětského svazu.«

Uvítán potleskem všech členů výboru ujal se pak slova ministr gen. Svoboda a přednesl výklad o všech důležitých otázkách naší branné moci, o jejím budování, organizaci a o všeobecném stavu a poměrech v ní. Výklad ministrův, o němž bude zahájena rozprava 12. t. m. v 9 hod., přineseme v zítřejším čísle.

Vláda jedná o úpravě cen a platů

Generální úprave cen, mezd a platů, která se v těchto dnech uskutečňuje, věnovala vláda ve své úterní schůzi znovu mimořádnou pozornost v dlouhé debatě, již se zúčastnili všichni členové vlády, generální tajemník Hospodářské rady dr. Ing. E. Outrata a předseda Nejvyššího úřadu cenového dr. Maur, kteří také poskytl informace a uvedli data o podrobnostech úpravy.

Požár filmových ateliérů v Hostivě

Jr - Za věřejší návštěvy ministra informací V. Kopeckého vypukl před druhou hodinou dopolední v hostivařských filmových ateliérech velký požár, který zničil III. a IV. pavilon. Zaměstnancům podařilo se po usilovné námaze a za velkého nebezpečí zachránit z hoficích objektů pouze zvukovou aparaturu, takže kulisy a všechny připravené interiéry pro ruský film »Výbava a monogramy« byly zničeny. Na místo požáru se dostavila hasičská pohotovost z požární ústředny a další pohotovosti z Krče, Strašnic, Líbne a Holešovic. Lehceji byl zraněn padajícími zdivem hasič Frant. Haller. Po ošetření v nemocnici byl ponechán v domácí ošetřování. Příčina požáru jest předmětem vyšetřování.

Prelát ThDr Otto Stanovský zemřel

Včera ve 14.30 hodin zemřel náhle v rezidenci na Hradčanech papežský prelát ThDr Otto Stanovský. Ještě oheďdy jsme ho viděli svěžího a

čilého, a nechce se věřit, že dnes odešla navždy charakteristická postava církevní hodnostáře, na němž spočívalo ještě mnoho nadějí. S jeho životem zhasla vzácná svíce, kterou hrdinně i bolestně udělil r. 1942 postavil před oči celého národa a světa. Hrdina mlčení; z jednoho kofene vyrážející jako mlčení našich obou, českého i moravskoslezského, Janů, třebaže pečel mlčení prelata Stanovského nebyla svátostná. Byla to pečel člověka, kněze, vlastence a za ní byl špiňen a vláden nacisty a jejich pomocníci, za ní měl zaplatit daň krve jako všichni, kdo měli jaký podíl na

korci krvealného Heydricha. Zákrk vatikan-ských kruhů změnil trest smrti v doživotní káznici, pád Hitlerovství rozblil i bránu káznice. Vrátil se stejný vzpřímený jako odesel, ale struny bytosti byly nahodlány zkouškou. »Ty žoky a bedny bývaly opravdu těžké,« jako omlouval, že již nemůže srdce ani plíce pracovat tak, jak by si přál. Nechtěl se poddat, je z tvrdého kofene. Na severovýchodě Moravy, kde se narodil 8. listopadu 1882 ve Slatíně, z řemeslnické rodiny, nerostou změkčilí lidé, ani v ha áckém Olomouci, ani v bohosloví. R. 1906 je ordinován na kněze, pro vynikající vlastnosti je povolán k odpovědnému postavení v nejvyšších kruzích. Po válce se může plně věnovat duchovní práci ve svém národě, kterému pořádl patřil, s nímž vždy cítil. V úřadě rektora semel áfe vede kněžský dorost obdohm zkoušek katolictví v naší zemi tak, aby vycházel pevný v každém ohledu »jako sl země. Od r. 1932 je pražský ordinář povolán do kapituly vyšehradské a zanedlouho do metropolitního kolegia svých prvních spolupracovníků.

Na rozvoji a díle charity se nejvýrazněji ukazuje pracovní zář duše prelata dr. O. Stanovského. Nová doba vyžadovala doplnění starých charitativních forem novými. Jména Stanovský, Kaucký, Oliva mluví o začátcích i o netušném rozkvětu charitativní organizace i práce nejen v zemi české, nýbrž i v celé republice. A pčtem skutečnost, že v době nejvyššího nebezpečí a útlaču je charita poslední organizovanou baštou české a křesťanské svědomoci, je nejlásstějším svědectvím, že křesťanská myšlenka má stále své nejvyšší poslání a milosrdná láska se nejděle odolá veškeré zkoušce. Neboť dokud žije víra, dotud žije láska opravdu účinná. Za účinnou křesťanskou lásku, za věrnost národu dnes předčasně položí život její hlasatel. Neuzlí mnoho výslul svobody, nedopřál si oddech, hned po návratu stojí u bran Charity ve Sněmovní ulici a trpčím podává své srdce s posledními dny svého obětového života. Ztrácíme mnoho, získáváme ještě více — na Srdeci věčné Lásky bude orodovat za bolesti svého národa!

Josef Papica.

Stáváme se státem Čechů a Slováků

Osídlovací akce v českých zemích před ukončením

vs - Výbor osídlovací konal večera dopoledne schůzi, ve které za přítomnosti zástupců osídlovacích úřadů pro české země a pro Slovensko vyslechl výklad ministra zemědělství Duriše o výsledcích osídlovacích akcí.

»Fakt, že vystěhujeme 2½ mil. Němců se souhlasem spojeneckých mocností — pravil ministr — a že se právě jedná v Praze s maďarským ministrem zahraničí o výměně maďarského obyvatelstva ze Slovenska — to jsou věčné doklady o významu osídlovacího výboru. Celé naše dějiny jsou plné bojů s Němci a Maďary. Vystěhování Němců a Maďarů začíná obdobím pravé svobody našich národů období bratrské spolupráce demokratických národů střední a jižní Evropy, konec germánského nástupu.

Jaký je dnešní stav osídlení? Dosud jsme přesídili asi 120.000 zemědělských rodin, což představuje asi půl milionu zemědělských příslušníků. Ve vnitrozemí Čech bylo převedeno 50.000 ha orné půdy, zbytek (30.000 ha) je sice zkonfiskován, ale pro podání námitky přidělové řízení nebylo dosud provedeno. Národních správců je v Čechách asi 36.000 rodin, na Moravě 35.000, ve Slezsku 5000. Po provedení kontroly zbývá ve národním správceovství asi 10—13% nár. správců. Prakticky stojíme před ukončením osídlovacího díla, zbývají pouze jednotlivé úseky.

Na Slovensku je stav horší. Bylo tu zkonfiskováno asi 150.000 ha půdy a předsedeno 4000 slovenských rodin. To neodpovídá potřebám národním a státním. Odpovědí se může pouze důsledným prováděním nařízení o konfiskaci a osídlení, dále vystěhování maďarských zemědělských rodin a především právě konaným jednáním s maďarským ministrem zahraničí o přestěhování maďarského obyvatelstva, resp. o výměně obyvatelstva. Tento problém musí být jednou pro vždy historicky vyřešen. Stáváme se státem českého a slovenského národa.

V připomínkách k ministrovu projevu posl. dr. Benda (lid.) upozornil, že příslušníci zahraniční armády uplatňují tlak na spolehlivé národní správce a žádal doplnění příslušných dekretů tak, že přednostní právo patří osvědčením se národním správceům. Na totož upozornil i posl. Stambacher (lid.) příklady z Vyskovska, kde zásahem zahraniční armády rolníci, usazení na tamním německém ostrůvku, znovu postaveni do velmi nepříznivé situace. V četných případech jde o smíšená manželství.

Předseda výboru dr. Neuman upozornil, aby se postupovalo opatrně, pokud jde o výmazy trestů, a aby otázka některých panství v již. Čechách, spojených s průmyslem a udržováním historických památek, byla řešena s vyššího hlediska.

O projevu ministra Duriše bude zahájena rozprava v nejbližší schůzi výboru.

M. siční a jednorázové přídatky pensistům

Měsíční přídatky odpadá, kde roční důchod invalidní starobní převyšuje částku 40.000 Kčs, v dočasných 24.000 Kčs a srovnání 15.000 Kčs

vs — Sociálně politický výbor poslanecké sněmovny projednal včera vládní návrh zákona o přídatcích k důchodům z veřejnoprávního sociálního pojištění. Od 1. ledna 1946 budou poskytovány měsíční přídatky k důchodu invalidnímu a starobnímu 500 Kčs, k důchodu vdovskému a vdoveckému 300 a k důchodu sirotčímu, rodičů a jiných pozůstalých 200 Kčs. Přídatky odpadá, kde roční důchod invalidní starobní převyšuje 40.000 Kčs, důchod vdovský 24.000 Kčs a sirotčí i jiný 15.000 Kčs. Nárok na přídatky nemají důchodci, kteří pozbývali čest. státní občanství. Částka 500 Kčs je odůvodněna takto: zvýšení ceny potravin nového přídatku se odhaduje na období pro tři a půl letu u rodiny částkou 800 Kčs. Podle statistik o rodině v invalidním a starobním důchodu činí průměrný počet členů rodiny invalidního a starobního důchodce 2,23. Snížíme-li částku 800 Kčs v poměru 2,23:3,50, dospíváme k částce 510 Kčs. Přídatky k ostatním důchodům se navrhuje ve výši této částky úměrně.

Celkový náklad na tyto přídatky v roce 1946 by činil 2500 milionů Kčs, z čehož na české země připadá 2300 mil. a na Slovensko 200 mil. Kčs. Uhrada dávek se děje podle zásad pojistné matematiky průměrným pojistným, které se vypočítává pro celek pojistných, odstupňováno pro jednotlivé třídy tak, aby hodnota všech budoucích příjmů spolu s jmenitým ústavu stačila pro úhradu všech budoucích výdajů na dávky, na náklady léčebné péče a na správní i jiné výdaje. Uhrada zvýšením pojistného se doporučuje oddáliti na dobu, až bude bezpečně znám účinek zvýšení mzdové a platové hladiny na příjmy nositelů důchodového sociálního pojištění. Do té doby se bude potřeby nákladů hraditi zálohově nositeli pojištění na účet státu.

Jednorázové přídatky k pensijním důchodům

vs — Vládní návrh zákona o jednorázových přídatcích k důchodům z veřejnoprávního sociálního pojištění byl právě projednán sociálně politickým výborem a po vyřízení výborem rozpočtovým bude dodán plenu sněmovny. K důchodům z invalidního a starobního, pensijního a provizního pojištění, na jejichž výplatu je nárok v prosinci 1945, se poskytnou podle projednaného zákona tyto jednorázové přídatky:

k důchodu invalidnímu a starobnímu 1500 Kčs, k důchodu vdovskému a vdoveckému 900 Kčs, k důchodu sirotčímu a jinému 600 Kčs.

Přídatky se neposkytují k starobním odměnám z provizního pojištění, dále odpadá, kde převyšuje úhrn ročního důchodu 35.000 Kčs u důchodu starobního, invalidního a 21.300 Kčs u důchodu vdovského a 13.200 Kčs u důchodu sirotčího a jiného. Osoba má platnost celostátní. Počet důchodců, jimž se bude přídatky vypláceti, činí u důchodu invalidních a starobních 300.500 osob, u důchodu vdovských 119.000 osob a u důchodu sirotčích a ostatních pozůstalých 69.200 osob. Náklad se odhaduje na 600 mil. Kčs, z čehož připadá na české země 550 mil. a na Slovensko 50 mil. Kčs. Náklad uhradí státní pokladna. Výše jednorázových přídatků se rovná trojnásobku měsíčních přídatků.

Vánoční příspěvek: týdenní mzda

Ministr ochrany práce a sociální péče dr. Šoltes podepsal vyhlášku o vánočním příspěvku zaměstnanců v roce 1945.

Nárok na vánoční příspěvek mají všichni zaměstnanci a také učnové, kteří jsou dne 1. prosince 1945 v pracovním nebo služebním poměru, podléhající pojistné povinnosti podle předpisů o veřejnoprávním nemocenském pojištění zaměstnanců, pokud tento pracovní poměr trvá alespoň 3 měsíce.

Za obdobných podmínek přísluší příspěvek i domáckým dělníkům a jim na rovné postaveným domáckým živnostníkům, kteří pracují zpravidla sami nebo se svými rodinnými příslušnými nebo ne více než se dvěma cizími pracovními slámi. Zaměstnavatel může poskytnouti příspěvek i osobám, které nesplňují podmínky o tříměsíčním trvání pracovního poměru.

Výše příspěvku se rovná:

a) u zaměstnanců s měsíční mzdou (platem) čtvrtina hrubé mzdy (platu), podléhající dani ze mzdy, již zaměstnanec dosáhl v měsíci listopadu 1945.

b) u ostatních zaměstnanců s výjimkou domáckých dělníků průměrný týdenní výdělek, podrobený dani ze mzdy, jehož zaměstnanec docílil v posledním uzavřeném mzdovém zúčtovacím období před 1. prosincem 1945;

Ustanovení této vyhlášky se nevztahují na zaměstnance státu a svazků zájmové a územní samosprávy, jejich útvarů, podniků a iondu jimi spravovaných. Pro tyto zaměstnance bude vánoční příspěvek upraven zákonem cestou.

c) u domáckých dělníků a jim na rovné postavených domáckých živnostníků 6% pracovní odměny, dosažené podle dosavadních předpisů v období od 1. září do 30. listopadu 1945.

Abys se ve výplatu vánočního příspěvku projevovalo alespoň částečné zvýšení mezd, ke kterému dochází od 1. prosince t. r., zvyšuje se jeho výše o 25%.

Nárok na vánoční příspěvek přísluší i osobám v činné službě vojenské, pokud jejich pracovní nebo služební poměr zůstává podle platných předpisů o tom vydaných zachován i po dobu této služby a mají nárok na státní příspěvek vyživovací. Pro stanovení výše příspěvku je v takových případech rozhodující poslední uzavřený zúčtovací období — poslední ukončený kalendářní měsíc, u domáckých dělníků tříměsíční období před nástupem vojenské služby.

Dosavadní právní nároky na poskytnutí vánočních příspěvků zůstávají touto vyhláškou, která vyjde v nejbližších dnech v Úředním listě, nedotčeny, a nahrazují nárok podle této vyhlášky. Měl-li zaměstnanec dosud nárok na nižší vánoční příspěvek než stanoví tato vyhláška, je nutno jej zvýšiti až do výše příspěvku vyhláškou stanoveného.

Příspěvek podle této vyhlášky třeba vyplátni nejpozději do 20. prosince 1945.

Čestný soud při Svazu českých výkonných umělců rozhodl dne 28. listopadu o veřejném obvinění, že Václav Talich v době okupace spolupracoval s Němci a stal se tudíž národně nepřátelským. Čestný soud udělil Václavu Talichovi pro jeho zjištěné nesmlouvavé hájení hudebnictva za války plné zadostučinění.

V důvodech tohoto rozhodnutí se praví: Z trestních spisů proti V. Talichovi, zapůjčených Ústředním vyšetřovací výborem v Praze, bylo zjištěno, že usnesením tohoto výboru ze dne 27. VI. 1945 byl obviněn V. Talich propuštěn na svobodu, protože pro provedení přípravného vyhledávání nebylo důvodu ponechat jmenovaného ve vazbě. Z těchto spisů bylo zjištěno, že veřejný žalobce u mimořádného lidového soudu v Praze zastavil proti obviněnému trestní řízení usnesením ze dne 17. X. 1945, neshledávaje žádného důvodu ke stíhání.

Čestný soud se neuspokojil s těmito výsledky přípravného vyhledávání a doplnil trestní řízení výslechy svědků. Všichni shodně vypověděli, že V. Talich byl v době okupace neohroženým bojovníkem za české hudební umění, jak dosvědčuje zejména písemně prohlášení Unie českých hudebních umělců a orchestru Národního divadla a České filharmonie, a že své okolí zpracovával v českém duchu takovým způsobem, že nejen je, nýbrž i jeho okolí hrozilo zatčení gestapem. Bylo zjištěno, že obviněný se vyhýbal veřejným projevům, jak jen mohl, ač byl vystaven velkému tlaku a nebezpečí persekce ze strany vedoucích nacistů, a že jeho projevy byly buď bývalým ministrem Moravcem nebo jinými nacistickými veličinami pozmenšovány, vylepšovány a pod., ačkoliv se v několika skutečně zjištěných případech proti tomuto postupu ostře ohradil.

Bylo zjištěno dále, že obviněný byl do předsednictva Spolku pro spolupráci s Němci jmenován bez vlast. jeho vědomí a proti své vůli. Rovněž tak do Ligy proti bolševismu nepodpsal žádné přihlášky. Z německých oper provedl V. Talich Glucka, Mozarta a Beethovena s náměty převážně mravními a povzbuzujícími. Přes naléhavé žádosti neprovedl ani jediné dílo Wagnerovo. Po

každé generální zkoušce nové opery měl vždy k celému souboru divadla projev posluhující k odporu, dodávající víry v lepší budoucnost a povzbuzující k vytrvalosti. Pro tyto projevy byl vystřelován gestapem.

Po uzavření Národního divadla rostlo napětí mezi obviněným a býv. mi.isterstvem osvety, což mělo vzápětí, že po uvolnění orchestru z totálního nasazení byl Václav Talich zbaven práva říditi symfonické koncerty tohoto orchestru. V průběhu řízení bylo všeobecně konstatováno, že Václav Talich měl mnoho možností a nabídek k uplatnění v rámci okupantského režimu, že však těch to možností nikdy nevyužil a odmítl všechny tyto nabídky, po finanční stránce lákavé. Podle protokolární výpovědi redaktora Františka Ketzky byl článek, uveřejněný v roce 1940 ve »Večerním Českém slově« podvězen. F. Ketzek sám byl svědkem, že tento článek, na nějž reagoval ministr Masaryk v londýnském rozhlasu, byl překládán z němčiny. Hned tehdy byl pravý stav věci oznámen tajnou vysílací stanicí do Londýna.

Závodní rada Národního divadla, předseda Svazu lidových hudebníků Václav Vačkář, i další svědectví potvrzují, že Václav Talich byl po celou dobu okupace znám jako člověk ryzí české povahy a bezvadného českého vystupování. Z četných dopisů, adresovaných bývalému ministru Moravcovi, je nutno usoudit, že obviněný velmi smělé, ba dokonce velmi odvážné hájil zájmy českého hudebnictva, aby bylo vyžato z totálního nasazení. Čestný soud ani při sebedrobnějším zkoumání věci nenašel v chování obviněného žádných závad a vydal mu plnou satisfakci. Příslušné prohlášení podepsali: Jan Petráň, Josef Hájný, Lad. Kabes, Stancl a Mil. Sádlo. Z ministerstva školství a osvety bylo Čs. tiskové kanceláři na dotaz prohlášeno, že profesury na konservatorii nebyl V. Talich vůbec zbaven a že tam začne v nejbližší době opět přednášet. Z České filharmonie se oznamuje, že Václav Talich bude říditi jeden z reprezentačních koncertů hudebního festivalu Pražské jaro 1946.

KULTURNÍ ZPRÁVY

Delegát sov. Akademie věd prof. Minc přednáší na thema »Obrana Moskvy v roce 1941« dne 7. t. m. v 19.30 hod. ve Smetanově muzeu v Praze I. Novotného lávka. - V Prombergrově Salonu umění v Olomouci je do 31. t. m. otevřena vánoční výstava, již zahájil fed. Stud. knihovny dr. B. Vybiřal. - P. Buzahák přednáší dnes v 19.30 hod. ve Smetanově muzeu o »Mládí v díle Božny Benešové«. Na únor se připravuje velká celostátní soutěž harmonikářů; dotazy a přihlášky přijímá Stan. Leitner, Praha XIII, Tr. krále Jiřího 1479. Dne 9. t. m. zpívá v Lucerně filmová umělkyně Tatána Okuněvská za doprovodu K. Vlachy a jeho orchestru. - Orbis vydal anglický spisek Z. Smetáčka O celém děle a jak to děláme, který informuje o našem státu, politickém i hospodářském životě. - V Bruselu uspořádalo čs. vyslanectví výstavu čs. karkatur, na níž jsou zastoupeni A. Hoffmeister, Z. Kolář, A. Pelc, S. Roth, W. Trer. - V knihovně Slovanských pohádek vyjde román Petra Karvaše »Niet, přistavte, báseň V. Rejšla »Zrkadlo a za zrkadlom«, a J. Raka »V údolí slinák«. - D 46 uvede v režii E. F. Buriana obnovou inscenaci hry V. K. Klopěy »Každý něco pro vlast«. - Výtvarný odbor Umělecké besedy pořizuje k připravované výstavě Josefa Čapka soupis všech jeho prací a žádá o přihlášení Čapkových děl ze soukromého majetku na adresu: Praha III, B. sední ul. 3. - Předsedou Klubu sólistů Národního divadla v Praze byl zvolen Ladislav Boháč. - V budově Ústřední městské knihovny v Praze I. Mariánské nám. je otevřena dne od 9-16 hod., kromě pondělí, výstava výtvarných děl 14.-20. století. - V Utechu byla otevřena výstava čs. krásné knihy z majetku holandského b'bf'ila inž. Schellinga. - Letační bulharského literární cenu udělil Svaz bulharských spisovatelů Georgovi Karasovi za povídku »Teď je čas«, posmrtně byl vyznamenán Cvetan Spasov za sbírku básní »Čavdarci«. - Nakl. Svoboda vydalo spisek Jana Svermy »Slovanská myšlenka v české politice« a stud. G. Czabana »Sovětská demokracie«. - Na Kladně byla premiéra »Dall-bora« s pražskými hosty M. Podvalovou, L. Cerníkovou a j. - Dnes přednáš v chemickém ústavu v Praslově ul. o 17. hod. vyzkající francouzský fysik Jacques Bénard na thema »Oxydace železa při vysokých teplotách«. - Ústředí SCM svolává na dnes o 16. hod. do Divadla mladých plovňů v Praze II, Havlíčkovo nám. 28, konferenci pracovníků divadla pro mládež.

ILJA ERENBURG MLUVÍ V PRAZE O LITERATUŘE

Emilie Soukenková

Jsou doby, řekl ve svém výkladu Ilja Erenburg, po této válce mají velké poslání, válka bude prací, která kamenný sbírat. Zdá se mi, že dnes musíme kamenný sbírat.

Musíme znovubudovat trosky měst i co je válkou roztřeno v lidech. Tomuto úkolu slouží architekti lidské duše — spisovatelé.

Jsem stále tážán: jaké velké knihy byly stvořeny v Rusku za poslední léta. Jedna velká kniha, ani inkoustem, ani strojem, ale celým národem psaná. Jmenuje se: Vítězství.

Lev Tolstoj napsal Vojnu a mír. Použil archívního materiálu, ale sám hájil život a bránil vlast v Sevastopolu. Válku třeba prožít zevnitř. Dnes nelze napsat Vojnu a mír — jsme příliš blízko gotické katedrály, vidíme a ní jen rezavou kličku.

Za Němců bylo zatemnění nejen oken, také lidských mozků a duší.

Naši nepřátelé budou v Norimberku pravděpodobně pověšeni, ale tím nebude ničen mikroby fašismu v Evropě. Úkol spisovatele je ozářiti podzemí, v němž se tyto mikroby rodily. Třeba ukázat nové hodnoty.

Literatura je široký strom, kořeny všeli hluboko v národní půdě, plody jsou dostupny všem.

Velkou literaturu stvoří po této válce ty národy, které mnoho trpěly a strádaly. Jsem přesvědčen, že národ ruský stvoří literaturu hodnou jeho strádání. Češi a Slováci dokázali mnoho dobrého,

AMERICKÁ BALADA TĚŽKÉHO ŽIVOTA

John Steinbeck přichází k nám po svém románu Hrozba hnutí bestiozavou hrou o myších a lidech ze života kalifornských zemědělských dělníků. Není to jen pesimistická kniha, ale i kniha, která nás vtahuje do ozvěny národního sociálního tlaku a prolomitého lidského citlivosti, nýbrž také dramatická vnitřní pulsace scén a bezprostřední výraz životní náplně, kterou autor soustřeďuje kolem dvojice přátel Jiřího a Lennie, tak veskrze původní a nové. Neboť zdravý chlapek Jiří a duševně vyvinutý Lennie s drtivou převahou svaří představují oba pól lidské soudržnosti tvář v tvář neradostnému údělu tvrdé sociální skutečnosti. A jejich bolestné bytí se doplňuje v ostatních postavách námezdníků, od mladých robustních chlapičků až po starého mrzaka a dle do dvojnásobného vydědění černocha. I ta vykořeněná duševní manžela má ve své dravosti kus bledy a smutku... A všichni tři lidé, každý po svém, rvou se ze své osamocnosti a pustoty k uskutečnění svých tužeb pospolitosti v celé šíři vlastních představ, ať již je to ideál samostatné akrové existence nebo pochopného požitku, anebo jen lidského sbližení. Steinbeck dovedl podivuhodně přemětni a proměnnou postavu své balady v jednu osobitě zakladní do otevřené situace. Napojil vzhled své hry napětím vřehovat niterným, od počátku stupňovaným a vývojem vztahů až do tragické chvíle, kdy přítel vraždí přítele, aby ho uchránil muk z rukou pomstychtivého farmáře, který není schopen rozsumovat lidskou bídu. V té chvíli se pravdivým měření ostrých účinné je zároveň hluboká jímavost, čirá zřetelnost a sytý smysl pro jemnější odstíny duševního. Dramaturgie Realistického divadla se tu dopjala k znamenité výši. A režie K. Palouše, výtečně citlivá k vnitřnímu rozptílání lidského přízvuku, k skladebné náležitosti vývojových fází děje a k plnému výrazu jevů, výstavby, obsáhla Steinbeckovo podnětí a prostředím s lidskou, věcnou a dojmovou náplní tak bohaté, sytá a zvůně, jak jen si lze pomyslet. Od široce členěných intimních výjevů přes vyjaté situace pomnoho až do vyhrcovaných nápodob a výbuchů v hlavních úzlech dramatických. Výtvarník J. Šidák zbásnil tvorově i světelně na základní dřevěné konstrukci všechny ty charakteristické články děje, milé, měkké, teskné břeš s lánami pomyslného krovu, dusnou světelnou mázurou, prostornými kouty černého samotáře i rozlehlé přírodnosti prostoru kůlny s brokáčkovými stropy. I tato výprava nleží k dosavadním vrcholům Realistického divadla. Stejně herci naplnili svůj úkol zcela a hodnotně. J. Zrotal, chlapecky do vřet zahledný a zase podvědomě silou bobtnající Lennie, bezmocně lapající smysl okolního dějstva a opět si vybavující jasné představy budoucího ráje, chvílemi úzkostné monotónní a chvílemi rozradované oživlý, škrobáček i obr; A. Rydl, tise a měkce sdlný Candy, tu pokorně obolý, tu biblicky útlivý, tu smutně vyzrálý nebo teskně propadlý; K. Máj, dyšně vzpíravý, dobrácky jlnoucí, s žalným rozjasněním vzpomínající černoch Crooks v jemné výstřední masce; Ed. Dubský, mužně výbušný a zase rozvážně chláčkovitý, chlapecky rovný a citlivě oddaný, drsné káravý a něžné domlouvarý Jiří; J. Pravda, přírodní a přímé rozmáchlý Slim; J. Šrámek, divočivý a boxersky potrháhlý Curley; K. Vavřina, protěpavě ryzí, sebelibá, kronžavá a přece zase uvnitř nahodně Curyova žena; M. Raus a M. Stehlík, drsnatě pudoví dělnice Carlson a Whit; Ed. Kostka, urputně panovačný správce farmy.

KAM DNES A ZITRA

DIVADLA

Národní: V 19.30 hodin »Lucerna«. Stavovské: V 19.30 hod. »Matka«. S. u. d. v 19.30 hod. »Otec a zámek«. M. s. s. v 19.30 hod. »14. červenec«. Divadlo 5. května: V 19.30 hod. »Valek a deska«. M. a. s. c. v 19.30 hod. »Obyčejný člověk«. D. 46: V 19.30 hod. »Scho-lanka«. S. a. v. v 19.30 hod. »Cirkus pěnový«. K. a. s. v 14.30 hod. »Trojstevník pro nejméně«. V 19.30 hod. »Don Juan«. K. a. s. v 19.30 hod. »Peg mělo srdce«. Nové: V 19.30 hod. »Zeměba. U. Novák: V 19.30 hod. »Podobizny«. Tyto: V 19.30 hod. »Dítě tržnice«. U. a. v 19.30 hod. »Rose Marie«. V. K. a. s. v 19.30 hod. »Orfeus v podsvětí«. K. a. s. v 19.30 hod. »Bouráma, dějiny«. Divadlo Spejha a Hurvíka: V 19.30 hod. pro děti »Hurvíkovo hospodářství«. V 19.30 hod. pro dospělé »Loutkářské grotesky«. S. a. s. c. v 19.30 hod. »Bez názvu«. Pražské divadlo pro mládež: V 9.30 hod. a 14. hod. »Sergioze«. Divadlo mladých pionýrů: V 9.30 hod. a 15. hod. »Malý partyzánek«. Větrník: »Osudy dobrého vojáka Svejkas«. Disk: V 19.30 hod. »Zvědavé ženy«. U. s. t. n. l.: V 19.30 hod. »Pygmalion«.

ROZHLAS

ČTVRTEK 6. prosince 1945. Praha I.: 8.00 Hlášení školám. 10.00 Rozhlas pro školy (Dr. V. Tichý: František Palacký o Sloanech). 11.45 Zábavní pořad. 12.15 Informace min. výzvy. 13.20 Rudolf Leo Václava se svým souborem. 15.00 Česká hudba. (I. F. Konut: Mirkovy nejkrásnější chvíle. 2. Slezský dělem. Pásmo o dárcích a obdarovaných z akce »Kupujeme Slezsko«). 16.15 Z dětského světa (BO). 17.00 Ing. dr. Eustach Mörzer: Kde má stát nový parlament? 17.15 Camille Saint-Saens: Karneval zvířat (BO). 18.30 Hlas osvobozené mládeže. 19.00 Rozhlasové noviny. 20.45 František Vítězky: Smíchovský pivovar drive a nyní. — Praha II.: 11.00 Klavírní skladby. 11.15 Dr. Josef Burjánec: Jaké vás chceme mít...? 11.45 Rozhlas pro ženy (Alena Paikosková: Paní čí slečna?). 12.30 Rudolf Leo Václava se svým souborem. 13.45 Antonín Novák: Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erbenova »Kytice« — literární pásmo. 17.15 Ing. arch. Oldřich Starý: Je třeba architektury? 17.30 Dr. Jaroslav Janáček: F. Chopin. 18.30 Taneční hudba. 19.30 Berta Pavlovská: K. a. s. v 19.30 hod. »Mikuláš, barborky a jiné předvánoční obyčej. 16.15 Smyčcový kvartet. 16.40 Jak vznikala Erben

DENNÍ ZPRÁVY

Noc

František Rozsypal

Noc těžká
padá do ticha.
A na nebi popelavém
jediná hvězda nedýchá,
nežazí v mraku tmavém.

Jen v ulici
beze jména
stín mrtvý k tobě hovoří;
hovoří a s větrem sténá
a vypravuje o hoří.

Tak v duchu se vrací zpátky:
v podlětí květ vřesťáků,
a jeden,
jeden úsměv sladký
se zřítíl střemhlav do hlubin.

DNES je čtvrtek 6. prosince 1945. Slunce vychází v 7 hod. 43 min. a zapadá v 15 hod. 59 min. Měsíc vychází v 9 hod. 14 min. a zapadá v 17 hod. 16 min. Postupuje souhvězdím Střelce. Od začátku roku uplynulo 340 dní, do konce roku zbývá 25 dní. (ČAS) — PŘEDPOVĚď POČASÍ NA DNEŠEK: V oceánském vzduchu proudícím k nám od jihozápadu bude zataženo. Hlavně na Moravě mlhavo, ranit, teploty jeden stupeň, odpolední dva až tři stupně, dešťové přeháňky nebo déšť, na horách sniž.

UPOZORNĚNÍ! V sobotu 8. t. m. vyjde „Lidová demokracie“ jako sváteční vydání v rozsahu 8 stran. Cena za 1 číslo Kčs 2.— V neděli 9. t. m. a v pondělí 10. t. m. Lidová demokracie nevyjde. Příští číslo vyjde opět v úterý 11. t. m. jako obvykle.

Prezident republiky přijal dne 5. prosince 1945 státního tajemníka v ministerstvu zahraničních věcí dr. Vladimíra Clementise, vyslance dr. Jána Pauliny-Tótha a předsedu národní správy Skodových závodů dr. ing. Viléma Hromádku. Dále přijal pan prezident vojenského attaché v Moskvě plukovníka generálního štábu R. Mrázka, vedoucího tajemníka Ústředního svazu průmyslu Ing. Reimana a ministra pro zahraniční obchod dr. Huberta Ripku.

Maďarský ministr zahraničních věcí u prezidenta republiky. Prezident republiky přijal ve středu 5. prosince 1945 maďarského ministra zahraničních věcí dr. J. Gyöngyösa ho.

Osmý prosinec československo-norským dnem. Před čtyřmi roky, 8. prosince 1941, v den narození Björnsonových, se konala v Londýně manifestace schůze československé a norské vlády na paměť norského básníka Björnsona, bojovníka za práva Slovanů proti maďarskému útlaku, a později 8. prosinec byl usnesením obou vlád prohlášen za československo-norský den přátelství a spolupráce. Letos bude oslavováno toto výročí v Oslo a jiných norských městech a rovněž i v Praze. Tak v Oslo i v Praze bude v rozhlase zvláštní program. Norský i pražský deník přinesl 8. prosince pozdravné projevy členů československé i norské vlády.

Velvyšlance SSSR se rozloučil s účastníky kongresu. Na rozloučenou a delegaci studentů, které se zúčastnily mezinárodního studentského kongresu v Praze, uspořádal velvyšlance Svazu sovětských socialistických republik v Praze V. A. Zorin a jeho choť dne 5. prosince v místnostech velvyšlancev recepce.

Zahájení natáčení ruského filmu v Praze. Ve středu 5. prosince bylo zahájeno ve filmových ateliérech v Hostivěti natáčení nového ruského filmu, lesoucího předběžně název „Svatba v monogramech“.

Vdovce prvního národního umělce Československa. Vláda se usnesla ve své schůzi dne 4. t. m. na návrh ministra školství a osvěty navrhnouti prezidentu republiky, aby udělil paní Zdeňce Horové, vdově po básníku Josefu Horovi, čestnou pensii ve výši 36.000 Kčs.

Sekretariát Národního soudu v Praze oznamuje: Na den 12. prosince 1945 na 11.30 hod. dopol. do porotní síně krajského soudu trestního v Praze-Pankráci svolává přednostka Národního soudu předsedící senát pro Národní soud ze země České ke slavnostnímu složení sílu ve smyslu vládn. nař. č. 40, ze dne 24. VII. 1945 Sb., jímž se provádí dekret prezidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 17 Sb. o Národním soudě. Při slavnosti promluví přednostka Národního soudu z. m. s. k. prezident R. Richter. Slavnostní složení sílu předsedících ze země Moravskoslezské bude se konati později v Brně.

Ministr spravedlnosti dr. Prokop Drtina zahájí jménem Svazu národní revoluce, jehož je místopředsedou, slavnostní představení „Lubice“, které se koná v Národním divadle pro členy Svazu národní revoluce a účastníky odboje - v neděli dne 9. prosince t. r. v 18.30 hod.

Vstup do důležitých podniků. Ministerstvo národní obrany upozorňuje všechny podniky důležité pro obranu státu, že podle zákona na obranu státu jsou povinny zabránit vstupu a prohlídce závodů všem osobám kromě přímých zaměstnanců podniku a národních správců, které se neprokáží povolením vojenské správy.

Vánoční příspěvek je nezdanitelný. Na základě jednání Ústřední rady odboje s ministerstvem financí sděluje ÚRO, že vánoční příspěvek (výpomoc) pro rok 1945 nebude podléhat dani ze mzdy.

Nové ceny cukru. Nejvyšší úřad cenový právě stanovil nové ceny cukru. Spotřebitelé zaplatí za běžný druh, to je za 1 kg krystalu 15 Kčs, rafinovaný moučka a krupice nebo pudr budou stát 15.20 Kčs. Lisované kostky, jejichž přijde do obchodu asi 20 proc. spotřeby, se budou prodávat za 15.70 Kčs. Maloobchodník nebo zpracovatelé nakoupí 100 kg krystalu za 1360 Kčs, rafinovaný moučku a trapiel za 1350 Kčs, pudr za 1384 Kčs a lisované kostky v zapakovaných pytích za 1410 Kčs nebo v bednách za 1440 Kčs. ZNOC

Při veřejném tahu III. třídy 53. č. třídní loterie byly taženy tyto větší výhry: Kčs 200.000 - 54358, Kčs 150.000 - 68839, Kčs 20.000 - 59180, 70048, 84549, 24258, 4303, 106011, 5124, Kčs 10.000 - 101445, 73093, 24544, 43021, 60787, 103539, 105971, 50549, 95952, 103559, 62917, 79749, 31138, 7328, Kčs 5.000 - 84202, 82334, 12101, 25641, 29675, 23911, 83194, 54815, 51465, 92327, 44525, 85840, 91365, 91014, 32003, 63945, 59459, 45424, 79088, 90798, 61643, 28982, 56754, 36319, 30713, 9209, 21513, 93177. (Bez záruky.)

MÁTE VYROVNANÉ PŘEDPLATNÉ?

O nový parlament

Vláda se na návrh předsednictva sněmovny usnesla vypsat soutěž na stavbu nového parlamentu, který prý má stát na Letné, a to asi do čtyř let. Provisorium v budově bursy je skutečně těžko myslitelné a zbytečné jsme do ní investovali pět milionů. Národní shromáždění nechť zatím zůstane v Rudolfinu, a to až do postavení nové definitivní budovy. Pak je ale nezbytné znovu uvažovat o umístění konservatoře, poněvadž parlament bez vhodných místností nemůže řádně fungovat, a to nechce zajistit nikdo z nás. Jde tu o věc srovnatelnou politické důležitosti a významu celostátního. V „Lidové demokracii“ z 8. listopadu jsem doporučil, aby Národní shromáždění zůstalo v Rudolfinu, aby konservatoř dostala některou ze zrušených německých škol a aby Česká filharmonie byla umístěna do bývalé německé opery s největším akustickým prostorem v Praze, i když by tam snad nebyla — jak se vynořil nový zdravý podnět — jedním pánem a střídal se s jiným uměleckým tělesem, po případě s jinými uměleckými podniky. Aby Národní shromáždění zůstalo zatím v Rudolfinu, proto tu mluvím tyto důvody: především už tam je a pro všechny občany ve státě představa parlamentu je spojena s Rudolfinem. Nechtíme bourat kdejakou tradici, nemáme jich mnoho. A zejména nemáme dnes budovu, která by byla vhodnější, než je Rudolfinum. Soud, který zasedá ve sněmovně zaprášená světnička, ztrácí důstojnost soudu. Podobně i Národní shromáždění, má-li působit

veškerým svým vlivem a být náležitě respektováno, musí mít k tomu vhodné umístění. Poněmne je proto zatím v Rudolfinu, jež se s ohledem na malý prostor pro dnešní Českou filharmonii vůbec nehodí. Naproti tomu pro konservatoř, tu naši dávnou bolest, je přeci jenom snazší nalézt jiné vhodné umístění.

Pokud jde o stavbu nového parlamentní budovy: Letná je místo vhodné, avšak je to také poslední příležitost Prahy pro architektonické vyjádření dneška, platné i pro budoucnost. Jde o vyřešení celého prostoru na Letné, dominujícího Praze jako Hradčany nebo Petřín. Vítězná náměstí v Dejvicích a celé Dejvice vůbec budtež nám náležitou výstrahou! Vláda připravuje ideovou soutěž pro projekt nového Národního shromáždění. Budme soudci co nejpřísnějšími až nám tyto projekty budou předloženy. A nebudou-li vyhovovat, neváhejme pozvat si k tomu případně i umělce cizí. Neměli jsme v minulosti s nimi špatných zkušeností a na jejich díla jsme dodnes velmi hrdí a pyšní. Jde o vzhled hlavního města státu na dlouhou dobu do budoucnosti. Proto by snad mohlo překvapit, vyspěleli-li ideovou soutěž, aniž bychom předem měli ústavně rozhodnuto, bude-li Národní shromáždění o dvou kobercích, či jen o jedné. Bude-li mít dvě komory, pak bychom považovali za vhodné, účelné a správné, aby obě byly umístěny na Letné. Musí nám být jasno, co chceme a prokázat nám musíme jasné věci, co od nich požadujeme. Dr. Bedřich Bobek ml.

Konec pražských pylonů

Pražská veřejnost byla v září překvapena, když se náhle na význačných místech objevily pylony, velké dřevěné tabule, představující mapu republiky, podseknutou srpem a kladivem, s nápisy, umožňujícími výklad, že jde o akci jedné strany. Zjistilo se, že pylony byly objednány ještě v revoluční éře, kdy se nehledělo na správný postup správní, a že 28 pylonů stojí přes 800.000 Kčs. Pylony, zhotovené ze dřeva, vyvolávají možnost, aby zůstaly na místě přes zimu, neboť déšť a mrazy je tak zničily, že na jaře budou dokonale ošoudlé.

Během podzimu se věc vyjasnila: zjištěno, že měly stát již v červenci, kdy mělo dojít k návštěvě generála Zukova, tehdy by plně splnily svoje původní poslání. Došlo také k jejich změně tím, že znovu přetřeny, v detailu pozmeněny a znovu upraveny, opatřeny nápisy vyjadřovaly přesvědčení všeho občanstva. Postupem doby objevily se ještě na Vítězném náměstí, u Klárova, na Kačerově a posléze na Újezdě, kde pylon byl šťastně vyřešen a ukázal nové možnosti mimořádné propagandy. Dnes, kdy nastaly deště, které dřevěné, na rychle upravené pylony ničily, došlo k usnesení, že všechny pylony se uschovejí.

Začátkem listopadu objevily se náhle přes den jeden pylon „U andělů“ na Smíchově: je dokladem, jak se věci dějaly a jak se již nikdy dělati nebudou: nikdo na světě neví, kdo jej postavil, z jakého rozkazu, i když bylo zřejmo, proč byl postaven. Zůstane to tedy hádankou, stejně jako je dnes hádankou, kdo tento pylon zaplatil. Pylonů patřil již minulosti, alespoň ve formě a zhotovení, jak byly v Praze uvedeny a jak takové zmizely...

FVH

Praze se nedostává 45.000 bytů

Bytová otázka patří mezi nejzávažnější v poválečné Evropě. V Praze jví se v těchto číslech:

Praha má dnes k dispozici 311.000 bytových jednotek, a naproti tomu 353.000 rodin. Z toho vyplývá 45.000 potřebných bytů; z nárůstů je dnes, kdy byl zahájen odsum, k dispozici 20.000 bytů. Hledá se ještě 25.000 bytových jednotek.

S obnovením státního života vzrostla řada nových uchažek o byty, obytné prostory. Zahraniční ministerstvo žádá 320 bytů pro 20 legací, 3 vyslanectví, norské, čínské, holandské nejsou dosud umístěna, ostatní mají nové požadavky. Vyrostly nové organizace a úřady. Jednotný svaz českých zemědělců, Svaz české mládeže hledají (jen začátek tolika jiných organizací, úřadů, spolků, jednot, ústředí, svazů, ústavů, institucí atd.), nové místnosti, vždy reprezentativní.

Vyhovětí alespoň v nejnaléhavějších případech, pravá zkouška státníka. Proto dojde k zabránění řady ústavů, které podle jednoho mínění mohou být přeloženy mimo Prahu. Mezi nimi jsou Klárova ústav slepých, ústav hluchoněmých, slepých, sirotčince a j.

FVH

Kdo má zájem na odstranění pražského městského rozhlasu? Náhle se vynořily návrhy na zrušení pražského městského rozhlasu a je zajímavé, že se objevily v době, kdy se kdesi zase jedná o vytvoření srovnatelnosti pro propagandu rozhlasem. Jak se pražský městský rozhlas osvědčil, víme dobře z doby revoluce; čím bude, je věcí městské správy: stane se zařízením, které sblíží správu města Prahy s každým jejím občanem. Městský rozhlas představuje dnes zařízení v ceně 700.000 Kčs, a bude-li doplněn n'koliv velkým nákladem a náležitě zhodnocen, stane se významnou městskou institucí.

FVH

Opět můžete telegraficky blahopřát. Od 27. listopadu t. r. možno podávat telegramy a blahopřejným textem jako telegramy plně placené.

Přítel nejlepší

„V nouzi poznáš přítele, a praví staré české přísloví. Zcela pravdivé. Upadneš-li do neštěstí, kteří se k tobě stavějí co nepřítelství a slibovali ti hory a doly. Jakmile však spadne člověk s výše, opustí ho všichni ti, kteří přísahali přátelství třeba až za hrob. A přece takový člověk nesmí zoufat. Zůstane mu přece přítel, a to přítel nejvěrnější a nejlepší: kniha. Ta ho neopustí nikdy. Ani v nejžestších chvílích života.“

Je to kniha, která odvádí jeho myšlenky od nejhorší situace, která mu dává zapomenout na všechny strasti a přenese ho přes veškeré utrapy do světa snů. Rozevře před jeho očima zcela jiný svět, zalděný postavami, vymyšlenými autorem knihy, a dá mu poznatí osudy, mnohdy tak podobné osudu čtenáře. Mimo to však dobrá kniha dá mu posilu duchovní i mravní, protože každé velké dílo je proniknuto velkými myšlenkami své-

ho tvorce, který obyčejně prošel žerem pekla i zakusil slasti nebes.

Kniha je všemocný činitel na tomto světě, a proto je nutno si ji užívat a hledět k tomu, aby se dostala všude, kam jen promlčuje lidská civilizace. Je nutná právě tak k životu jako chléb. A je to chléb nejčistší, protože chléb duchovní. Kniha je však také užasná duchovní zbraň, již se nevyrovná ani atomová puma. Protože kniha je zbraň bojující o lepší svět, o duchovní výstavbu, tvoří, kadeřo ta druhá zbraň jen a jen nič. Kniha může působiti daleko více na mír světa než všechny níživé nástroje lidské zloby, jen je-li prochnuta krásou a skutečným lidstvem a tváří duchem a láskou. Vzpomeňme si, co kniha znamenala v dějinách lidstva, jak dovedla kolikrát změnití myšlení celých společenských skupin, a zprásoila takové převraty v myšlení, že zprásoila hodnoty, o nichž se soudasníci domnívali, že jsou navždy neměnné. Petr Rejsek

POZNÁMKY A DOPISY

GROTESKA

Svoboda a Hinais — uhlí v plombovaných pytích. Který Pražan by neznal tyto těžké uhlékové povozy, táhnoucí svůj dnes tak vzácný náklad pražskými ulicemi.

Rádná firma. Majitelé nejsou ani kolaboranti, ani asociálové. Zaměstnanci nalézají obživu ve firmě řadu let, a když spolunajatel pan Hinais nedávno zemřel, doprovodili ho na jeho poslední cestě.

Druhý den po pohřbu obdržela vdova od závodní rady firmy tento účet:

Tolik a tolik zaměstnanců, účastnivších se veřejného pohřbu, po tolik a tolik zaměstnaných pracovních hodin číní..... Korun, dále dva věnce, věnované na pohřeb pana šéfa, oba dvanáct set Korun, celkem zaplatíte závodní radě obnos 7.000, slovy sedm tisíc, za účast na pohřbu.

A smrtí a pohřbem rozrušená vdova zaplatila. Stalo se v roce 1945 a pravda je to jistá. O časové, 6 mravy!

VOSKOVCI A WERICOVI

Jsmo rádi, že opět slyšíme vaše hlasy a vaše satiry, kterými jste se tak proslavili, že jména „Voskovec + Werich“ se staly pojmem, zahrnujícím osobitý ráz divadelnictví. Ve vaší relaci dne 19. 11. 1945 se vám do vašeho programu ale něco vloudilo, co urazilo citění moje i lidí, se kterými jsem měl možnost o tom hovořit. Burovali jste nás národ k duchovní vyspělosti, neboť svět, od kterého jsme byli po dobu války odděleni, značně pokročil ve všech oborech lidského snažení a my musíme dát pozor, abychom nezůstali pozadu. Je to od vás velice chvalyhodné a potvrzuje vaši hodnotu jako umělců, kteří vždy své obrazy opírali potřebami našeho národa.

Úvod, přechod k této výzvě — totiž příklad o čekajících 30.000 lidech mezi mrakodrapy na zjevení Panny Marie — byl nevhodný. Nebyl jsem tam, nevím, jak to bylo; je možné, že lidé někdo podvedli, udělali si z nich bláznů. Jenomže to z vašeho popisu události nevyplývalo, ten naopak vyzněl tak, že je každý blázen nebo aspoň nedorostlý našeho věku, kdo si udržuje blízký vztah k Biblí. Nejhorší na tom bylo to, že na počátku relace byly (ne v této souvislosti) povzbuzeny děti k pozornosti, a pak, ovšem neumyšlně, následovalo sáhnutí na náboženské citění. Děti si těchto věcí všimají a několika slovy, špatně volenými, zkřivilí jste duchovní výchovu a námahu tisíců rodičů. Na duševně vyspělé to; doufám, vlivu nemělo.

Není zde příliš mnoho místa na dlouhé debaty, ale chci podotknouti, že křesťanství překonalo útoky a bouře dvou tisíciletí, a k tomu ještě většínou pasivní formou, bez obrany. Nezbývá je ani dalších dva tisíce let. Naopak, vždy se k němu lidé vracejí s větším přilnutím a měli byste vidět tisíce těch, kteří se během války obrátili k Bohu a k Panně Marii s prosbou o ochranu svých drahých na frontě, ve vězeních a koncentračních táborech. Nemyslíme, že byste se odvážili nazvat je nedorostlými doby.

Prosíme vás tudíž, abyste program svých relací pro domovinu volili pečlivěji. Náš národ je, bezohledně, dost vyspělý a nespokojen každým drobným, padající se stolid Mus, bude si zase moci vybrat. Ale uznávám, že i zkušený se zmýlí, já jsem už též přetáhl hodinky. Bylo by též škoda, abyste se po tolika letech namáhavé práce samovolně taktio zřikali obliby a vděku svých posluchačů.

Váš přítel.

DOMOVSKÁ PŘÍSLUŠNOST EVAKUOVANÝCH OSOB V ROCE 1938

Domovská příslušnost osob, které musily v roce 1938 opustit svůj domov v zabraném území, byla v následujících letech namnoze změněna tím způsobem, že jim byla z nouze propůjčena příslušnost v některé jiné obci, když původní domovská obec přestala být v části nezabrané, pozdějším protektorátu. Tak na příklad stal se takový nucený vystěhovalec domovským příslušným do obce, ke které neměl doposud žádných vztahů, kde nebyl ani dobře znám atp. V době dalších šesti let se arci mnohé upravilo ke spokojenosti obou stran, obce i nového příslušníka, ale jsou také případy, kde by se takto postižený při svém návratu do původní domovské obce rád stal zase jejím příslušníkem, jak bývalo. Aby se předešlo dlouhému psaní a vyjednávání, doporučovalo by se vydání zákona, že v takových případech, kde někdo ztratil příslušnost v důsledku okupace své domovské obce nacisty, resp. připojením k říši, postací přihláška postižené osoby, aby nabyla zase bez dalšího řízení původní domovskou příslušnost. Takovéto opatření je už proto nutné, aby nedocházelo k trvalým zbytečným korespondencím osob i obecních úřadů, nýbrž aby všechny tyto případy byly řešeny zásadně a stejným způsobem. R. F.

ZÁVODNÍ KUCHYNĚ

K článku o závodních kuchyních dčša nám řada dopisů. Jsou příliš obsažné, než aby bylo možno je všechny uveřejnit, a všechny souhlasí v jednom: Proč toto neustálé přetěžování závodních kuchyní na úkor obyčejných spotřebitelů? J. K. z Břevnova připomíná k tomu: V podnikcích, kde mají závodní kuchyně, odevzdá zaměstnanec nepatrnou část svých listků a obdrží docela dobré obědy. Takový zaměstnanec, který pobírá také přidavkové listky nebo ještě listky pro těžce pracující, dostává tedy další nadlepení na úkor obyčejných spotřebitelů. Tvrdím, že instituce závodních kuchyní je zřízení nesociální. Jiní dva čtenáři připomínají, že podle zpráv tisku mají být spotřebitelům vydávány masové konzervy, které jsou však příliš velké. Rodiny se mají o ně dělit. Proč tedy, ptají se čtenáři, nedají se tyto konzervy do závodních kuchyní, a proč se obyčejným spotřebitelům nedá čerstvé maso?

ANARCHIE NA SILNICÍCH

Po osvobození naší automobilistů jsou přes plitřil bezohlední, nikoho nevyjímaje. Dělalí ze silnic Divoký Západ, že jezdí po silnicích jako zbeštilci bez ohledu, zda ohrožují život druhého spoulobčana. Po silnicích a i v městech jezdí užasnou rychlostí a člen SNB nemůže zakročiti. Vi město něco o tom? Kde se kdo dovclá, aby silniční řád byl fidičl a povozníci dodržováni? Drachomír Sustal

SPORT — TĚLESNÁ VÝCHOVA

Potkal jsem sv. Mikuláše ...

Ste-Zrovna předvečím. Majestátním krokem kráček bělovlasy a bělovousý tento stařec, letos oslavující padesátý rok, zhlédne v očích noční Prahy. Pospíchal jsem domů z redakce. Přece mi to nedalo a nabráv z hluboka dech a vypnul hrud, uctívám jej oslovil. Sv. Mikuláš byl notně překvapen, co zač lidský červík jej obtěžuje, a k tomu takový mladík. Rychle jsem vysvětlil, že jsem tenhlelet novinářský šotek a že bych... ehm... potřeboval zjistit... co letos hodlá našim sportovcům nadělit. Pohlédl na hodinky, něco zabručel do vousiska, hodil pytel na chodník, vytáhl dlouhou knihu a nakázal mi „bedlivě naslouchat a nerušit, zahájil“.

Tak fotbalisti, no, zaručeně budou hrát příští rok lépe na hřišti, oni totiž, jen co dobojují ten dnešní boj. Drží se obdivuhodně, asi jako ostrov Malta v téhle válce. Přý se na ně stále útočí, ale oni, kdepak, jsou jako ten skalnatý ostrůvek, a pokud vím, ten všem útokům vydrží a — zvíťazí!

Zápasy ve Švédsku v zrcadle stockholmského tisku

Šťovík (Tovik) a „mláček barilér“ Stibor nejoblíbenější. — Drobny „nejeleganternější“ hráčem turnaje. — Proč byla naše reprezentace úspěšná?

Id. — V úterý odpoledne přistálo na ruzyňském letišti letadlo s našimi hokejisty, kteří reprezentovali úspěšně náš hokej ve Švédsku. Právě bychom vám čísti všechny ty švédské listy, opíjící chvilu našich hráčů po zápasech, jaké ve Švédsku nebyly ještě viděny, pak byste jistě ani na okamžik nepochybovali o tvrzení, že jsme našimi hokejisty byli reprezentováni opravdu úspěšně.

HAMMARBY
LEDE 6-1...
LTC-SPORT GAV
7-3 OTTER EN
AV DE FESTGASTE
HALLTUMMAR JON
REKADATS-1 IS-SEL

KRUKHARJE
PUBLIKAVORITEN STIBOR GJORDE
6-6 MED EN SKOTT PA 30 METTER
EN RIV DET GIKUS...
DCH MITT
I EN AV
DE VÄRST

KALASALIKERNA
GJORDE HIF 7-6

— VILKET HÖL PÅ AT GÖRA
NELA TUCK-GÄNGET KOMPLETT
FNOPPRIGA... DOM VILKE NA MÅLET
OSILLAT.

RUDEN
RIV NU ANNU HÄRDARE, RANG-RANG
TYVARE TOS DET ROLIGA SUTT. 7-3
LTC SPELAR BRA... I RES PÅ JÖNDAG.

MEN...
VARFÖR HAR VI INGET
ISPLATS? (TIL FOR RANDIN)

ZÁPAS S HAMMARBY
V KARIKATUREN «DAGENS
NYHETER»

Hammarby vedou 6:1. LTC skvělým finišem vyrovnávají na 6:6. — Kudrnatý mláček barilér Stibor ranou z 30 m vyrovnává. A potom začal cirkus. — Uprostřed jednoho z největších bojů Hammarby docílil (rukou?) branky. Češi protestují. — Boj byl tydrý — žádná legrace, 7:7. Uvidíme se zase v neděli. — Proč nemáme lední palce?

Dnes Peták—Zeyer v Lucerně

Profesionální odbor Čsl. Unie boxerů pořádá dnes v Lucerně rohovnický podnik, jehož hlavním utkáním bude boj na deset kol mezi champ. ve váze welterm Petákem a Juliem Zeyerem. Zeyer, který poslední výsledky (obzvláště vítězství nad Sochorem) překvapily boxerskou veřejnost, jest dokonale připraven na tento zápas a Peták bude mít těžkou práci, aby obhájil pověst championa. V dalších zápasech uvidí obecenstvo populárního borce Lišku, Ulricha, Hábu, Melkese a další borce.

Rohovnické mistrovství ČSR v Brně

V sobotu a v neděli — 8. a 9. prosince — uspořádá Arsenal Olympia Brno v síle Dělnického domu na Marxově ulici rohovnické mistrovství ČSR. Zúčastní se jich finalisté zemských mistrovství a loňští mistři svazu, kteří se zemských mistrovství nemohli z vážných důvodů zúčastnit. Sobotní pořad začíná ve 20 hodin a pokračuje se v neděli po celý den.

LTC Praha do Švýcarska

Hokejové mužstvo LTC Praha podnikne na pozvání švýcarských klubů 14-denní zájezd do Švýcarska. Mezinárodní sekretář LTC Praha dr. Jar. Rezac potvrdil právě tento pořad zápasů: 26. prosince v Basileji SC, 28. — 31. prosince účast na turnaji o Speiglerův pohár v Davosu, 2. ledna v Arose s tamním HC, 4. ledna s Berner Schibitschul Clubem v Bernu, 5. ledna v Lausanne s HC Lausanne a konečně 6. ledna v Curychu s Zürcher Schibitschul Clubem. Zájezdu se zúčastní asi 15 hráčů. Podrží-li se překonání dopravní potřeby, byl by to jeden z největších zájezdů našich hokejistů za hranice.

Také židenice do Francie?

Ligové mužstvo SK Židenice bylo pozváno k několika zápasům do Francie. Zájezd uskutečnil by se v době vánoční a začátkem nového roku. Je závislý na rozřešení dopravního problému.

Plavcům se otevrou všechny zimní lázně — uhlí je habaděj. V létě se jim postaví pěkný letní stadion a plavci vyšlou vlastní pracovní brigádu, aby tu díru v barrandovské skále zarovnali.

Nejlépe se mají cyklisti. Každá továrna jim roztočila tolik kol, že někdy nevědí, na kterém by to dřív rozjeli. Bájčně se budou mít lyžaři. Těm totiž budou lisovat pravděpodobně lyže ze sušeného mléka. Švédský Červený kříž jej přiveze do Prahy tolik, že si s ním v Praze nevědí vůbec rady a raději Pražanům nedělají novou starost.

Těžcí atleti hlásí mírové výkony, takže mají nárok na přidavkový lístek — P 81 (½ kg sádla měsíčně). Všichni sportovci dostanou 50% slevy jídelního, rekordmani a mistři budou kupovat jídlo bez listku.

Ale už pospíhají, jedu to omaknout do ciziny... Člověče, něco těm sportovcům napiš! Hlavně mě těší, že opovrhují manifestacemi, takže sedmý den jedouc naplno.

keim 28 branek, t. j. průměrně 9 branek na jedno utkání. Je to z velké části způsobeno umožněním bezprostřednějšího styku útočníka s brankářem, neboť bran kovářské původní pětikrakové bylo nahrazeno značně menším obdélníkem. Také hra télem i těsně u mantinelu je novinkou. Nesmírná tvrdost švédských hráčů, kteří hrají spíše bandy na ledu než kanadský hokej, byla pro naše hráče velkou nezyklostí. Celá řada jich je zraněna a někteří dokonce vážně (Šťovík má nalomená tři žebra, Troják přeraženou nosní chrupavku atd.).

A nyní nechme mluvit švédský tisk, který věnoval nejvíce pozornosti zápasům s Hammarby a se švédským národním mužstvem. Největší oblibě u stockholmských žurnalistů se z hráčů těší obránce Šťovík (tu přirovnávají k rozrušenému býku, jindy zase jako smut. je muž drahá smrt z očí aťd.) a malý Stibor, jenž dostal titul „škrubavého mláčka barilér“.

«Dagens Nyheter» (o zápase s Hammarby): «Tento zápas vstoupil do dějin ledního hokeje jako jeden z nejnamáhavějších, který kdy byl hrán. Od poloviny druhé třetiny hráli Češi jako jeden muž; bylo to přímo fantastické. Vyrovnal 6:1 na 6:6 je velkolepé (brag). Pražané své soupeře zprvu podceňovali, neboť viděli jejich slabou hru v zápase Hammarby-AIK. Jínak by se Hammarby nepodařilo v 1. třetině překvapit. Češi neustranili hlavu a dokázali, že soupeř, který se nedá, má vždy naději na úspěch. To bylo největším kladem zápasu. LTC byl sehraňejší a měl lepší jezdce. Hammarby hráli více bandy než kanad. Václav Čech bojovali heroicky a klidně. Nejvíce efektivním střelcem byl Stibor, nejellegantnějším hráčem vůbec — Drobny. Modrý ukázal, jak má hrát brankář. Nikdy jsme neviděli mužstvo lepší (nepřeloh. «färstark»).

«Morgon Tidningen»: «I po třetím zápase dali Češi Švédům dobrou lekci».

«Idrottsbladet»: «Výkon Čechů ve všech zápasech je nezapomenutelný. Naši hráči hráli příliš tvrdě. Rozhodčí Ahlin na tak těžké zápasy nestál a Čechy přechodil (v neděli)».

«Svenska Dagbladet»: «České mužstvo jest obestřeno zvláštním kanadským fluidem. Šťovík, Drobny a Stibor patří mezi nejlepší, jaké jsme kdy viděli».

«T-Sport»: «Viděli jsme pravý hokej. Drobny a Stibor patří mezi nejlepší, jaké jsme kdy viděli».

A není to pro naše hokejisty vysvědčení nejlepší?

I. ČLTK—Cracovia 11:2 (1:0, 5:1, 5:1)

Id — Včera večer byl na zimním stadionu sehrán první mezinárodní zápas, v němž pražští hokejisté po velké převaze zvíťazili zaslouženě vysokým brankovým rozdílem. Zápasu byli přítomni četní oficiální hosté, a zastupci obou mužstev si předali kytky. V mužstvu I. ČLTK neměl Jarkovský v brance mnoho práce, v obraně byl na výši inž. Pácal, a duši mužstva byl jako obvykle Drobny. V útoku kromě Drobneho zahráli známé obě pravá křídla Kramer a Kobranov. Velmi dobře zahrál také Bouzek, vyjádřený z Hor. Slavie Třebíže. U hostů, kteří nebyli po celých 6 let v tréninku, upozornil na sebe zejména útočník Jasiński a střelec také Marchewski. Ostatní hráči podali slabší výkon. Po vyrovnané první třetině, v níž štvánští docílili jedině branky Dr. Kavánkem, ovládli v druhé a třetí třetině domácí úplně pole a získali další branky Kobranovem a Bouzkiem po S. Slámovi 2, Kramere a Cermákem. Za Poláky vstoupili Jasiński a Tupaj. Utukání sledovalo asi 3000 diváků. Řídil žižnastka a Zenisek.

Dnes LTC Praha—KS Cracovia

Dnes se představí po prvé naše mistrovské mužstvo LTC Praha pražskému obecenstvu, které přijde sledovat jejich první mezinárodní zápas na pražském ledu po návratu ze Švédska. Soupeřem jim je KS Cracovia, která nastoupí se známými internacionály: Wolkowskim, Kowalskim, Michalikiem a Marchewským. LTC Praha nastoupí až na Trojka, který je ještě v ošetřování ve Stockholmu, ve své nejlepší sestavě. Utukání řídí pp. Kral a Hermann. Začátek v 19.30 hod. V pozápase nastoupí ČASK proti SSC Říčany.

Národní mistrovský šachový turnaj ve Zlíně

má po V. kole pořadí: Šajtar 4½, dr. Florián 3½, Opočenský a Zita 3 (1), Pachman 2½ (1), Petřík 2½, Potáček 2 (1), Thelen 2, Kottbauer a Podgorný 1½ (1), Holas 1½, Hromádka 1 (2), Fichtel 1 (1), Lendl ½ (1).

Cerdan do Prahy

B. — Eda Hrabák vyjednával s býv. francouzským mistrem welterové váhy Cerdanem o start v Praze. Očekává se, že bude podepsána smlouva, takže Praha uvidí začátkem ledna prvního zahraničního rohovnicka. Proti němu nastoupí vítěz dnešního utkání Zeyer—Peták. Hrabák navázal jednání také s dalšími zahraničními rohovnickami a slibuje, že Praha bude mít dobrou mezinárodní rohovnickou sezónu.

Program zájezdu Bohemians do Francie

Jak bylo již oznámeno, odjede ligové mužstvo Bohemians v pondělí 10. t. m. na více než šnedenní zájezd do Francie. Zahájí jej zápasem ve Strasburku, kde se ve čtvrtek 13. t. m. utká s klubem první ligy Racing Club Strasbourg. V sobotu hrají vrsvočtí v Lyonu s tamním Olympique Universitaire, který hraje rovněž první ligu. V neděli je soupeřem «Kokane» Racing Club de Vichy (druhá liga), kde je trenérem známý náš hráč Karel Hes. Ve středu 19. prosince mají Bohemians na pořadu zápas s Unione Sportive v Annanose, ve čtvrtek 20. prosince s Valence Sportif, v sobotu 22. prosince s FC Chaldonnais Chailon sur Saone. Na Boží Hod vánoční hrají zelenobílí na Riviere v Cannes (první liga) s AS de Cannes Grasse. Další zápas je sjednán v Roanne s AS Roannaise a konečně závěrečné utkání v Paříži na Nový rok s Red Star Olympique Paris, klubem první ligy. Tento zápas je hrán ve prospěch dobročinného účelu.

Drobné sportovní zprávy

HC Černošice—SK Dobruška 2:1 (0:1). V rozhodujícím mistř. zápase II. třídy Černošice goaly Jandy a Mezka upevnily si I. místo v podzimním mistrovství.

Lyžaři LK B+B překládají své klubovní schůzky do místnosti hotelu «Zlatá husa» na Václavské nábřeží. První schůze v nových klubovních místnostech bude dnes 6. prosince přesně ve 20 hodin a další s bohatým programem vždy každý čtvrtek tamtéž.

Alžběta de Gaulle, dcera generála de Gaulle, a její snoubenec com. de Boissen.

Třetí týden norimberského procesu

Přáno pouze pro Lidovou demokracii

Od počátku druhého týdne zabýval se soud doklady o přípravě německé agrese, které předčítá asistent žalobce Spojených států, Sidney S. Alderman. Látka je rozdělena na sedm úseků:

1. Cinnost nacistické killy v letech 1933—1936
2. Uchvázení Rakouska
3. Obsazení Československa
4. Útok na Polsko, který přivedl tuto válku
5. Německá expanse do Skandinávie, na západ a na Balkán
6. Expanse na východ — přepadení SSSR
7. Spolupráce Německa s Itálií a Japonskem, v souvislosti s přepadením USA v Pacifiku.

V úseku prvním zjišťuje žalobce, že útočné plány nacistů pocházejí již z roku 1931. Rok 1933 (převzetí moci) jest základním kamenem k provádění těchto plánů, jimž v cestě stály mezinárodní smlouvy a závazky. Bylo nutno vymknouti se t. zv. Versailleskému diktátu ustanovením odzbrojovací konference Společnosti národů a znovuvytvoření brannou moc a pomoci této vojensky obsadit rýnskou oblast, t. zv. demilitarizované pásmo.

Zavraždění rakouského kancléře Dollfussa bylo řízeno z Berlína a tvořilo část okolo pále kolony v souvislosti s uchvácením Rakouska. Žalobce po celý den předčítá drtivé důkazy proti Papenovi a býv. nacistickému kancléři Seyss-Inquartovi, kteří byli duši tohoto komplotu.

Důležité příspěvky přináší o tom v Mexico City vyslechnutý americký diplomat George S. Messersmith, býv. generální konzul v Berlíně. Proti tomuto švédskému protokolů vznesla obhajoba dvě námitky, byla však odkázána k přednesení jich po skončení obžaloby. Papenův obhájce žádal, aby se svědek dostavil k soudu osobně, jelikož tento affidavit obsahuje pouhé zodpovědní předstředních mu otázek. Předseda soudu však tento affidavit schválil a uznal, i když se proti němu ohradil také obhájce Doentzův.

Messersmith v něm totiž prohlašuje, že vysocí nacisté hovořili s ním s úžasnou otevřeností o anexi Rakouska po celý rok 1930 a jmenuje jich celou řadu, z nichž na lavici obžalovaných jsou to Göring, Schacht, Hans Frank, Frick, Papen,

Funk, Keitel a Doentz, který se právě ohraňuje, že jméno Messersmith nikdy neslyšel, jmenovaného nezná a nikdy s ním nemluvil.

Messersmith také potvrzuje, že r. 1934 nechtěl ještě Hitler riskovati rozmíškou s Mussolinim, který si přál nezávislé Rakousko, dále, že právě tak jako Dollfuss měl být likvidován Papen, k čemuž však za Roehmovy čistky nedošlo a byl pužděl jmenován vyslancem ve Vídni pod přímým dohledem Hitlera.

Prozatímně byl soudem zamítnut, jako doklad proti obžalovaným, protokol o svědecké výpovědi sedm let nacisty vězněného rakouského kancléře Schuschnigg.

Sir Geoffrey Lawrence, prezident soudu, ustanovil, že jak soud, tak i obhajoba budou mít právo vésti jmenovaného jako svědka; jen v případě, že by to bylo neproveditelné, bude o tom znovu rokováno.

Schuschnigg ve svém svědectví mimo jiné líčí, jak na Hitlerův nátlak bylo nutno během jedné hodiny odvolat plebiscit o rakouské nezávislosti, kterak esesáci vtrhli do rakouského kancléřství a jeho domu a kterak byl uvězněn.

Koncem týdne bylo rozhodnuto na základě psychiatrických posudků o Hessovi. Vyšlo najevo, že se Hess z svého zajetí v Anglii chtěl probodnout. Znalci si povsímlí, že Hess svoji ztrátu paměti přehání. Ruští a francouzští lékaři prohlásili, že Hess se tvrdosťně brání injekcím, které amnesii léčí, a souhlasí se započítím léčení až po skončení procesu. Specialisté se vzájemně d. d. holi, že Hess je duševně zdravý, a Rusové zdůrazňují, že na základě toho nemůže být zbaven odpovědnosti před žalobou.

Do Norimberka byl již také dopraven zvláštní elektrický přístroj, jehož pomocí se zjišťuje, mluvili-li delinkvent pravdu či ne. Bude li soudním dyorem dán k tomu souhlas, bude Hess podroben zkoušce, zda ztrátu paměti simuluje či nikoliv. Specialista, který s detektorem pracuje, zabývá se právě jeho instalací.

Počátkem třetího týdne přišlo na řadu Československo. I v této pro nás tak dobře známé látce vyšly najevo nové sensační okolnosti.

Jaroslav Berka.

HOSPODÁŘSTVÍ — SOCIÁLNÍ POLITIKA

Další mzdové úpravy

Ministr ochrany práce a sociální péče podepsal další serií vyhlášek mzdových úprav, a to pro dělnictvo zaměstnané v mlékárnách, cukrovarnictví, v pekárství, mlynářství, obchodních sladovných, v škrobárnách, při výrobě margarínu, umělých tuků atd., v barvírnách, chemických čistírnách satů a látek, prádelnách a žehlárnách, v průmyslu a živnostech zpracujících a zušlechťujících papír a lepenku, košíkářství, v sklenářství, v průmyslu lihovarnickém, v průmyslu pivovarnickém, pílařských závodech, elektrárnách, plynárnách, vodárnách, kamenických závodech, průmyslu a řemesle dřevo zpracujícím, v živnostech kulturních, v řeznictví a uzenářství, závodech pro výrobu těstovin a v závodech pro výrobu vín a lihovin. Současně byla schválena vyhláška, kterou se stanoví jednotné vychovávací příspěvky pro učně. Všechny tyto, jakož i zbývající úpravy budou postupně vyhlášeny v Úředním listě republiky Československé.

Důležité pro dočasné zastavené podniky!

Dočasné zastavené průmyslové podniky nemají zpravidla žádný pramen příjmů v nových platidlech, protože i zálohy a podpory z Fondu vzájemné hospodářské pomoci mohou dostat jen na vázané účty. Pokud potřebují uvolnit ze svého vázaného vkladu potřebnou částku na udržovací náklady v prosinci 1945, napíší si o to na adresu: Výbor fondu vzájemné hospodářské pomoci při Ústředním svazu československého průmyslu, Praha II, Příkopy 14. V dopise uvedou, na co potřebují nová platidla v prosinci a kromě toho tam musí uvést: a) zda, kdy a v jakém rozsahu zahájí podnik práci, b) jaký má majitel podniku a jeho rodinní příslušníci měsíční důchod v nových platidlech. Pokud průmyslový podnik nebo jeho majitel nemá vázaný vklad, ze kterého by bylo možno potřebnou částku uvolnit, obrátí se na svůj peněžní ústav se žádostí o poskytnutí přiměřeného úvěru v nových platidlech.

Katastrofální situace Rumunska. Hubert Harrison, Reutersův zvláštní dopisovatel, který navštívil nedávno Rumunsko, píše, že hospodářská situace v Rumunsku je špatná a ukazuje se málo známé, že by se zlepšovala. Někteří pozorovatelé v Bukurešti upozorňují na to, že Rumunsko spíše k úplné hospodářské katastrofě. Hlavní příčinou těchto poměrů je úplné zhroucení dopravy.

Nová úprava dopravních sazeb

Vzhledem k zavedení nové československé měny a s tím související všeobecné úpravě mezd, platů a cen k 1. prosinci 1945, provedl nejvyšší úřad cenový mimo jiné též novou úpravu dopravních sazeb. Vyhláškami uveřejněnými v Úředním listě ze 24. a 29. listopadu 1945 byly nově stanoveny sazby za dopravu nákladů motorovými vozidly a koňskými potahy, jakož i sazby za dopravu uhlí, briket a koksu z dolu, plynáren, koksáren, železničních vagonů a lodí do uhelných skladů i k přímým spotřebitelům. Mimo to všeobecnou vyhláškou uveřejněnou v Úředním listě z 1. prosince 1945 byly zvýšeny sazby v dalších dopravních oborech, zejména při stěhování nábytku, dopravě dříví z lesa a dopravě mléka od výrobců do mlékáren, na něž se přve vyhlášky nevztahují. V oboru dopravy osob byly zvýšeny sazby za jízdy autotrojkami, koňskými drožkami, fiakry a kočáry, a konečně sazby za převozy nemocných sanitními auty.

Novými vyhláškami o sazbách za dopravu nákladů motorovými vozidly a koňskými potahy a za dopravu uhlí, briket a koksu se zavádějí nejen nové, všeobecné cenové hladiny odpovídající sazbám, nýbrž zjednodušují a sjednocují se i dosavadní nejednotné, často příliš komplikované cenové předpisy a způsob výpočtu dopravného.

Novými cenami uhlí a vzestupem mezd se ovšem podstatně zvýší také cena synteticky vyráběného benzínu. Jeden litr motorového benzínu, benzolu a pohonných směsí bude stát spotřebitele při odběru u čerpadel Kčs 12.50. Na přechodnou dobu, než bude možno ceny benzínu, benzolu a pohonných směsí snížit, bylo však nutno znova přizpůsobit některé dopravní sazby. Sázlo se tak vyhláškou NÚC uveřejněnou v Úředním listě ze 4. prosince 1945 ve formě přechodné přílohy ke stanoveným dopravním sazbám, a to ve výši 6 až 10 proc. Tyto přechodné přílohy smejí být připočítávány ke stanoveným sazbám pouze při dopravě prováděné motorovými vozidly s pohonem na benzin, benzol a pohonné směsi. U motorových vozidel s pohonem na dřevoplyn, tekutý plyn, methan, svítiplyn a pod. nesmějí být připočteny přílohy k novým sazbám připočítávaným. ZNÚC

Zásilký zboží se podávají k přepravě po železničních v zemi české a moravskoslezské a na Slovensku čtyřdílným nákladním listem a to jako zboží rychlé (ružový nákladní list) nebo jako zboží nákladní (bílý nákladní list). Od 1. prosince 1945 lze živá zvířata podát nákladním listem pro zboží rychlé nebo nákladní. Přeprava jako zboží rychlé je ovšem dražší. S platností od 1. prosince 1945 mění se a doplňuje poplatkový řád pro severní československá latská překladiště za současného zvýšení poplatků za překládku, přemístění uvnitř překladiště a za záchranu zboží před povodněmi. Podrobnosti v železničních stančích podle vyhlášky 15 v Tarifním věstníku č. 2 z roku 1945.